

FAUNA

REVISTĂ LUNARĂ
organ de specialitate pt. prăsirea animalelor
mici domestice de rasă

Havi folyóirat, kisháziállat fajtenyésztésének szaklapja. Monatschrift, Fachorgan der Rassen-Kleintierzucht.

Secretar și redactor: Horia Pompiliu Tomas. - Proprietar: Asociațiunea „Fauneta“

Scopul nostru

Prin înființarea asociațiunei „Fauneta“ cu planul ei de activitate se umple un gol în România, se ridică nimbul țarei noastre în direcțiunea îmbrățișată, la acela al țarilor culte din apus. Afară de acest prestigiu cultural ce-l crează asociațiunea noastră, va contribui la ajungerea unor foloase economice însemnate. Organizând prăsitori într'o corporațiune centrală, va da posibilitate pentru potențarea prăsirei sistematice și va mijloci un schimb mai intensiv de animale, deci o valorizare rentabilă.

Nu e necesar, ca să ne îndreptăm privirea departe spre apus, pentru a ne convinge de necesitatea și rentabilitatea prăsirei raselor de soi, e de ajuns să luăm pildă dela statele învecinate: Ceho-Slovia ori Ungaria. Cehoslovia pentru sporirea stocului de galițe din ferma model ce o are lângă Praga, a investit un milion de Socoli, iar Ungaria care înainte de războiu avea un venit foarte frumos din exportul galițelor de rasă și a produselor lor, a căutat să-și rehabiliteze acest izvor de venit. A instalat deci în Gödöllő o fermă frumoasă cu ajutorul financiar de 32 milioane coroane, ce l-a pus la dispoziție guvernul din Budapesta acum un an. Vedem deci, că fieștecare stat cu intențiuni moderne știe să aprecieze această ramură a economiei de casă și face tot posibilul pentru a-i garanta dezvoltarea și existența.

Cu cât mai ușor vom putea ajunge noi la rezultate frumoase, când ne aflăm într'o țară, care ne oferă toate condițiunile prielnice la prăsirea aproape a tuturor animalelor de rasă. Singurul factor de care mai avem lipsă la exploatarea acestui ram economic, este *voința* fieștecăruia cetățean din România-Mare, ce trebuie să o pună la dezvoltarea și înflorirea acțiunei începute.

Cu bucurie am constatat că abia de o lună ne-am început activitatea și glasul nostru a și găsit răsunet. Bistrița, Oradea-Mare, Brașovul, Târgu-Mureș au fost primele, cari ne-au întins mână de ajutor. Rugăm toți amatori să se asocieze cu noi, contribuind astfel la ridicarea țarei noastre. H. P. T.

Feladatunk

A „Fauneta“ egyesület létesítésével és működési tervével Nagyrománia egyik hézagát töltjük be, országunkat az általunk felkarolt irányban is a modern nyugati államok magaslátára emeljük. E kulturális hirnéven kívül, melyet egyesületünk szerez, jelentékeny gazdasági haszonhoz is juttatja az országot. Azáltal, hogy a tenyésztőket egy központi testületbe egyesíti, a szisztematikus tenyésztés fokozására ad alkalmat, közvetíti az állatok intenzív cseréjét, minék következtében a hasznos értékesítés előmozdítja.

A fajállattenyésztés jövedelmezőségének bebizonyítása céljából nem szükséges, hogy messze nyugatra irányítsuk tekintetünket, bõ példával a szomszéd államok, Csehszlovákia és Magyarország is szolgálhat. A Csehszlovák állam Prága melletti mintatanyáján lévő szárnyas állományának szaporítása céljából 1 millió szokott szavazott meg, Magyarország pedig arra törekedett, hogy egyik igen jövedelmező gazdasági forrását, háboru előtti szárnyasok és ezek produktumainak jelentékeny kivitelét helyreállítsa. Felállított tehát Gödöllőn mintatanyát, melynek berendezésére a magyar kormány még a múlt évben 32 millió koronát utalt ki. Látjuk tehát, hogy minden modern törekvésű állam ezen a téren dolgozik és arra törekszik, hogy a házigazdaság ezen ágát fejlessze, létét biztosítsa.

Országunk szerencsés földrajzi fekvése majdnem az összes fajállatoknak szükséges kedvező tenyésztési feltételeit nyújtja, mennyivel könnyebben juthatnánk tehát szép eredményekhez. Egyedüli tényező, amelyre még szükségünk van e fontos gazdasági rész kiaknázásához, az *akarát*, mellyel minden nagyromániai állampolgárnak a megkezdett akció fejlesztéséhez, virágzásához hozzá kell járulnia.

Örömmel állapítjuk meg, hogy alig egy hónapi működésünk után szép eredményeket értünk el. Bistrița, Oradea-Mare, Brașov és Târgu-Mureș voltak az elsők, melyek segédkezet nyújtván, tervünkhöz csatlakoztak. Kérjük mindazon amatőröket, kik országunk emeléséhez hozzájárulni szándékoznak, hogy velünk egyesüljenek. H. P. T.

Unser Ziel.

Durch die Verwirklichung des Vereines „Fauneta“ und der Aktivität, die sie auswirken wird, soll eine Lücke in Rumänien ausgefüllt werden, soll das allgemeine Ansehen wie im Westen gesteigert werden. Ausser diesen kulturellen Zwecken die unser Verein verfolgt, wird er auch zur Erreichung eines hervorragenden wirtschaftlichen Einkommens beitragen. Indem er die Züchter in eine Zentralkörperschaft vereinigt, bietet er die Möglichkeit zu einer gesteigerten und systematischen Zucht, sowie zu einem regeren Tausch, daher zur Quelle einer einträglichen Verwertung.

Es ist nicht nötig unsere Blicke gegen den entfernten Westen zu richten, um uns von der Notwendigkeit und Rentabilität der Zucht von Rassengattungen zu überzeugen, es genügt ein Beispiel von den uns benachbarten Staaten der Tschechoslowakei oder Ungarn zu nehmen. Die Tchechoslowakei hat zur Vermehrung der Geflügelzucht der Mustergeflügelschule neben Prag 1 Million Sokol gewidmet; Ungarn, das vor dem Krieg ein beträchtliches Einkommen vom Exporte des Rassengeflügels und deren Derivate hatte, versuchte diese Einkommenquelle zu erneuern. Es wurde in Gödöllő mit der finanziellen staatlichen Unterstützung von 32 Millionen Kronen ein Mustermeierhof errichtet. Wir sehen also, dass jeder moderne Staat diesen Zweig der Hauswirtschaft zu schätzen weiss und alles mögliche tut, um die Entwicklung und Existenz desselben zu sichern.

Umso leichter könnten wir schöne Resultate erzielen, da wir uns in einem Lande befinden, das uns die günstigsten Möglichkeiten zur Vermehrung sämtlicher Rassentiere bietet. Die Aufgabe eines jeden Staatsbürgers in Grossrumänien, ist dass die begonnene Tätigkeit zur Entwicklung und Gedeihen geführt werden soll.

Wir haben mit Freude festgestellt, dass unsere Stimme mit Wohlwollen und Verständnis vernommen wurde, Bistrița, Oradea-Mare, Brașov und Târgu-Mureș waren die ersten, welche uns ihre Mitarbeit bereitwillig zugesagt haben. Wir ersuchen alle Liebhaber, sich mit uns zu vereinigen, um dadurch zur Hebung unseres Landes beizutragen. H. P. T.

Partea oficială.

Adunarea generală ținută la 3 Iunie a. c. a ales cu unanimitate următorul **presidiu**:

Președinte interimar: Colonel Xenophon Roman.

Vicepreședinte: Iuliu Roșescu.

Secretar: Horia Pompiliu Tomas.

Notar: Francisc Lászlóffy.

Cassier: Francisc Zajzon.

Controlori: { Ludovic Iordache.
Alexandru Hudicska.

Procuror: Dr. Augustin Ciurdar.

Tălmăciu: Teodor Berlányi.

In senzul § 6 din statute, la propunerea **presidiului**, adunarea generală din 3 Iunie a. c. a ales cu unanimitate: ca **Patron**: dl. General de divizie Nicolae Petala, Comandantul Corpului VI. de armată.

Președinți de onoare: dl. General de brigadă Mihai Florescu; dl. Director general al agriculturii: Emil Petrini; dl. Director gen. la Ministerul de interne: Constantin Tănăsescu; dl. Insp. gen. la direct. domeniilor: Fabiu Toma; dl. Deputat: Alesandru Vaida-Voevod; dl. Director al Academiei agronomice: Dr. Mihai Șerban; dl. Preș. al Asoc. pt. prășirea de galițe din Bistrița: Richard Gross; dl. s. Director al Academiei Agronomice: Ioan L. Ciomac; dl. Silviu Perian; dl. Director agricultur: Valeriu Popa.

Vicepreședinți de onoare: dl. N. Avramescu, profesor univ.; dl. Victor Bontescu, dir. gen. „Banca Agrară”; dl. Dr. Tiberius Brediceanu, Bașov; dl. Baron Bánffy Ferenc; dl. Tiberiu Cristea, șef medic veterinar; dl. colonel Constantinescu, com. brig. 3 Jand.; dl. Ionel Comșa, director „Banca Centrală”; dl. D. Delescu, propr. hotel New-York; dl. Ioan Dessila, director „Banca Centrală”, dl. Dr. Silviu Dragomir, prof. univ.; dl. Nae Greceanu, dir. la „Forestiera” Poeni; dl. Grandpière Emil, dl. Gara Ákos ziarist; dl. Emil Hațegan, prof. univ.; dl. Dr. Haler Gustav; dl. Dr. Ioan Meteș, prefectul jud. Cojocna; dl. Dr. Aurel Milea, deputat; dl. Dr. Óvári Elemér, avocat; dl. Dr. Iulian Pop, primarul orașului Cluj; dl. Puskás Béla; dl. Christache Simionescu, direc. gen. Minist. Finanțe; dl. Szadeczky Lajos, prof. univ.; dl. N. Scriban, prof. univ.; dl. Schwarz Jakob, mare propr.; dl. Luka Sniarici, gen. corp. arm. penz.; dl. Aurel Socol, deputat; dl. gróf Teleky Arthur; dl. gróf Teleky László; dl. Pavel Tofan, șef medic veterinar; dl. Iuliu Toșa, s. direct. Minist. de Finanțe; dl. Dr. Aurel Vlad, deputat.

Membri de onoare: dl. Dr. Valer Bilțiu medic, dl. Sebastian Brândușa loc.-colonel pens., dl. Leo Bohățel inginer, dl. Barta Gergely dir. de bancă, dl. Dr. Septimiu Barițiu medic, dl. Babos Imre, dl. Aurel Cosciuc, dl. Ioan

Hivatalos rész.

A f. évi június hó 3-án tartott közgyűlés a következő **elnökséget** választotta meg egyhangulag:

Ideiglenes elnök: Roman Xenophon, ezredes.

Alelnök: Roșescu Gyula.

Titkár: Horia Pompiliu Tomas.

Jegyző: Lászlóffy Ferenc.

Pénztárnok: Zajzon Ferencz.

Ellenőrök: { Jordáky Lajos.
Hudicska Sándor.

Ügyész: Dr. Augustin Ciurdar.

Tolmács: Berlányi Tivadar.

Az elnökség indítványára és az alapszabály 6. §. értelmében a f. évi június hó 3-iki közgyűlés egyhangulag választotta meg:

Védnökke: General de Divizie Nicolae Petala, a VI. hadtest parancsnoka.

Tiszteletbeli elnökök: General de brigadă Mihai Florescu, Emil Petrini, földmivelésügyi államtitkár, Constantin Tănăsescu, belügyi államtitkár, Toma Fabiu, reszortfőfelügyelő, Vajda Sándor, képviselő, Dr. Șerban Mihály, a földmivelésügyi akadémia igazgatója, Gross Richard, a beszercei baromfitenyésztő egyesület elnöke, Ciomac L. János, a földm. akad. aligazgatója, Perian Silviu, Popa Valeriu, földm. igazg.

Tiszteletbeli alelnökök: Avramescu N. egyetemi tanár, Dr. Bontescu Victor, a Banca Agrară vezérigazgatója, Dr. Brediceanu Tiberius, Brassó; Baró Bánffy Ferenc, Cristea Tiberius főállatorvos, Constantinescu, ezredes, a 3. csendőrbrigád parancsnoka, Comșa Ionel a Banca Centrală igazgatója, D. Delescu a New-York-szálloda tulajdonosa, Dessila János a Banca Centrală igazg., Dr. Silviu Dragomir egyet. tanár, Nae Greceanu a „Forestiera” igazg. Poeni, Grandpière Emil, Gara Ákos újságíró, Hațegan Emil egyet. tanár, Dr. Haller Gusztáv, Dr. Meteș János Kolozsmegye főispánja, Dr. Milea Aurél képviselő, Dr. Óvári Elemér ügyvéd, Dr. Iulian Pop Kolozsvár polgármestere, Puskás Béla, Simionescu Christache pénzügyi főigazg., Szadeczky Lajos egyet. tanár, Scriban N., egyet. tanár, Schwarz Jakob nagybirtokos, Luka Sniarici nyug. tábornok, Socol Aurél képviselő, Gróf Teleky Arthur, Gróf Teleky László, Tofan Pavel főállatorvos, Toșa Gyula pénzügymin. aligazgató, Dr. Vlad Aurél, képviselő.

Tiszteletbeli tagok: Dr. Bilțiu Valér orvos, Dr. Brândușa Sebastian nyug. alezredes, Leo Bohățel mérnök, Barta Gergely bankigazgató, Dr. Septimiu Barițiu orvos, Bocsánzi László bankigazgató, Babos Imre, Cosciuc Aurél, Crișan János klinikai gondnok, Dr. Coroi József a kolozsvári árvaszéktől, Ferenczy Gyula bankigazgató, Florescu Ionel nagybirtokos, Ighiu, Goppolt

Amtlicher Teil.

In der am 3. Juni l. J. abgehaltenen Generalversammlung wurde folgendes **Präsidium** einstimmig gewählt:

Interimar Präsident: Oberst Xenophon Roman.

Vizepräsident: Julius Roșescu.

Sekretär: Horia Pompiliu Tomas.

Schriftführer: Franz Lászlóffy.

Kassier: Franz Zajzon.

Kontrollore: { Ludvig Jordáky.
Alexander Hudicska.

Dolmetscher: Teodor Berlányi.

Im Sinne des §. 6 der Vereins-Statuten und auf Antrag des Präsidium wählte einstimmig die Generalversammlung vom 3. Juni l. J.:

als **Protector**: General de Divizie Nicolau Petala, Kommandant des VI. Armeekorps.

Ehrenpräsidenten: General de Brigadă Mihai Florescu, Dir. general al agriculturii; Emil Petrini, Dir. general la Min. de interne; Constantin Tănăsescu, Insp. general la Direcțiunea domeniilor; Fabiu Toma, Alexander Vaida-Voevod, Abgeordneter, Dr. Michael Șerban, Dir. der Landwirtschaftliche Akademie, Richard Gross, Präs. des Geflügelzuchtvereins in Bistritz, Johann L. Ciomac, Subdir. der Landw. Akademie, Silviu Perian, Valeriu Popa, Landw.-Direktor.

Ehrenvizepräsidenten: N. Avramescu, Univ.-Prof., Dr. Viktor Bontescu, Gen.-Dir. der „Banca Agrara“, Dr. Tiberius Brediceanu, Kronstadt, Baron Franz Bánffy, Tiberiu Cristea, Obertierarzt, Oberst Constantinescu, Kommandant der 3. Gend.-Brigade, Ionel Comșa, Dir. der „Banca Centrală“, D. Delescu, Eigentümer des Hotels New-York, Johann Dessila, Dir. der „Banca Centrala“, Dr. Silviu Dragomir, Univ.-Prof., Nae Greceanu, Dir. der „Forestiera“, Poeni, Emil Grandpière, Gara Ákos, Journalist, Emil Hațegan, Univ.-Prof., Dr. Gustav Haler, Dr. Johann Meteș, Prefekt des Cojocna-Komitats, Dr. Aurel Milea, Abgeordneter, Dr. Óvári Elemér, Advokat, Dr. Iulian Pop, Bürgermeister von Klausenburg, Puskás Béla, Christache Simionescu, Gen.-Direktor des Finanz-Ministeriums, Ludwig Szadeczky, Univ.-Prof., N. Scriban, Univ.-Prof., Jakob Schwarz, Grossgrundbesitzer, Luka Sniarici, General a. D., Aurel Socol, Abgeordneter, Graf Arthur Teleky, Graf Ladislaus Teleky, Paul Tofan, Obertierarzt, Julius Toșa, Subdirektor des Fin.-Ministeriums, Dr. Aurel Vlad, Abgeordneter.

Ehrenmitglieder: Dr. Valer Bilțiu, Arzt, Sebastian Brândușa, Oberst-Lieutn. a. D., Leo Bohățel, Ingenieur, Barta Gergely, Bankdirektor, Dr. Septimiu Barițiu, Arzt, Ladislaus Bocsánzi, Bankdirektor, Emerich Babos, Aurel Cosciuc, Ioan

Crișan admin. Clinicea, dl Dr. Iosif Coroi sed. orf. Cluj, dl Ferenczy Gyula dir. de bancă, dl Ionel Florescu, m. proprietar, Ighiu, dl Goppolt Gyula, dl Dr. Victor Hârșan, cons. silvic, Sibiu, dl Dr. Hart Albert medic, dl Ludovic lordache, dl Todor Iacoba maior în retr., dl Dr. Joanovitz, dir. Teatrului maghiar, dl Keresztes István, dl Samuil Kupás, dl Dr. Friedrich Lang prof. univ. dl Dr. Lukács Hugó adv., dl Emil, Lendvay dir. de bancă, dl E. Lungu, inginer, dl Ștefan Muntean, dl Muth Mihály, dl Iosif Mureșan, dna Margareta Perian, dl Dr. Ioan Plosca, adv., dl Polónyi Albert, dna col. Edita Roman, dl Patrichie Rămneant deputat, dl Eugen Roșescu dir. de bancă, dl Dr. Dănilă Sabo adv., dl Dr. Dominic Stanca medic, dl Dr. Szörnyü Béla, dl Dr. Coriolan Tătariu medic prof., dl nagyiklódi Tischler Mór, mare propr., dl Dr. Ioan Tripa, adv., dl Dr. Vas András, dl Vojth Miklós comerc., dl Iosif Wieder.

BCU

Adunare generală, a exprimat mulțumită dlui subdirector *Joan L. Ciomac*, care în numele Academiei agronomice a oferit un teritoriu de cca 4 jug., pentru instalarea fermei model, precum și un ajutor de cca 10.000 lei.

BCU

La propunerea dlui *Silviu Perian*, șef la Ministerul agriculturii, care și-a oferit și serviciile, adunarea generală a hotărât importarea de animale de rasă din străinătate și alcătuirea unei comisii pentru acest scop sub conducerea dlui *Silviu Perian*.

BCU

Oradia-Mare.

Delegatul asociațiunii din Cluj, dl Horia Pompiliu Tomas a organizat în 25 Iunie a. c. „Asociațiunea cultivatorilor animalelor mici de casă „Fauneta“ în Oradia-Mare, deocamdată afiliată Asociațiunii din Cluj.

S'a ales următorul presidiu: Președinte: *I. Neamț*, director de școală; vicepreședinte: *Coloman Steincz*, consilier financiar; secretar: *Andor Horváth*, notar; *Carol Simonovits*; cassier: *Francisc Horváth*.

Delegatul din Cluj a prezentat reprezentanții Asociațiunii din Oradia-Mare dlui *Colonel Adrian Roman* de acolo, care a avut deosebită amabilitate de a îndeplini rugarea lor, primind *patronajul* asociațiunii noi înființate și promițându-le tot sprijinul.

Gyula, D. Hârșan Victor erdészeti tanácsos Nagyszeben, Dr. Hart Albert orvos, Jordáky Lajos, Jacoban Tódor, nyug. őrnagy, Dr. Janovits a Magyar Színház igazgatója, Keresztes István, Kupás Samu, Dr. Lang Frigyes, egyet. tanár, Dr. Lukács Hugó ügyvéd, Lendvay Emil bankigazgató, Lungu E. mérnök, Muntean István, Muth Mihály, Mureșan József, Perian Margareta urhölgy, Dr. Plosca János ügyvéd, Polónyi Albert, Őnagys. Edita Román ezredesné, Patrichie Rămneant képviselő, Roșescu Jenő bankigazgató, Dr. Szabó Dániel ügyvéd, Dr. Stanca Dominic orvos, Dr. Szörnyü Béla, Dr. Coriolan Tătariu orvostanár, nagyiklódi Tischler Mór nagybirtokos, Dr. Tripa János ügyvéd, Dr. Vas András, Vojth Miklós kereskedő, Wieder József.

BCU

A gazdasági Akadémia nevében *Joan L. Ciomac* aligazgató ur, mintatanyánk felállítására egy 4 holdnyi területet, valamint egy 10.000 leis segélyt ajánlott fel. E nemes cselekedetért a közgyűlés köszönetét nyilvánította.

BCU

Silviu Perian ur, a mezőgazdasági minisztérium osztályfőnökének indítványára és szolgálatainak felajánlására közgyűlésünk elhatározta, hogy külföldről fajállatokat importál, mely célból bizottságot alakított, *Silviu Perian* ur vezetése alatt.

BCU

Nagyvárad.

A cluji egyesület kiküldöttje, Horia Pompiliu Tomas ur szervezte f. hó 25-én a nagyváradai kis háziállat tenyésztőinek egyesületét, mely egyelőre a cluji „Fauneta“ *affiliált* egyesülete.

A következő elnökség lett megválasztva: Elnök: *Neamț I.*, iskolaigazgató; alelnök: *Steincz Kálmán*, pénzügyi tanácsos; titkár: *Horváth Andor*; jegyző: *Simonovits Károly*; pénztárnok: *Horváth Ferenc*.

A cluji kiküldött a nagyváradai egyesület képviselőit *Adrian Roman ezredes unak* bemutatta, ki kérésükre az ujonnan megalakult egyesület *védnökségét* szíves volt elfogadni, igérvén egyuttal a legmesszebbmenő támogatást.

Crișan, Adm. bei Klinik, Dr. Iosif Coroi, Waisenamt, Klausenburg, Julius Ferenczy, Bankdirektor, Ionel Florescu, Grossgrundbesitzer, Ighiu, Julius Goppolt, Dr. Viktor Hârșan, Forstrat, Hermannstadt, Dr. Albert Hart, Arzt, Ludwig Jordáky, Teodor Jacoban, Maior a. D., Dr. Janovitz, Dir. des ung. Teaters, Stephan Keresztes, Samuil Kupás, Dr. Friedrich Lang, Univ.-Prof., Dr. Lukács Hugó, Advokat, Emil Lendvay, Bankdirektor, . . . Lungu, Ingenieur, Stephan Muntean, Michael Muth, Iosif Mureșan, Frau Margareta Perian, Dr. Johann Plosca, Advokat, Albert Polónyi, Frau Oberst Edita Roman, Patrichie Rămneant, Abgeordneter, Eugen Roșescu, Bankdirektor, Dr. Dănilă Sabo, Advokat, Dr. Dominic Stanca, Arzt, Dr. Szörnyü Béla, Dr. Coriolan Tătariu, Professor, nagyiklódi Tischler Mór, Grossgrundbesitzer, Dr. Johann Tripa, Advokat, Dr. Andreas Vas, Nikolaus Vojth, Kaufmann, Josef Wieder.

BCU

Im Namen der Landwirtschaftlichen Akademie, hat Herr Unterdirektor *Joan L. Ciomac*, zur Errichtung einer Muster- und Pflanzschule unserem Verein 4 Joch Grund überlassen, sowie eine Unterstützung von 10.000 Lei in Aussicht gestellt. Für seine liebenswürdige Tat, hat unsere Generalversammlung ihm Dank ausgesprochen.

BCU

Auf Vorschlag des Abteilungschef des Ackerbauministeriums Herr *Silviu Perian*, welcher gleichzeitig seine Dienste anbot, hat unsere Generalversammlung beschlossen, aus dem Auslande Rassen-tiere zu beschaffen, zu welchem Zwecke unter der Leitung des Herrn *Silviu Perian* eine Kommission aufgestellt wurde.

BCU

Grosswardein.

Die Kleintierzüchter aus Oradia-mare organisierten sich am 25. Juni l. J. unter der Leitung des Herrn Horia Pompiliu Tomas Delegierter des Clujer Vereines „Fauneta“ in einem Lokal-Vereine vorläufig dem Clujer Vereine angeschlossen.

Es wurde folgendes Präsidium gewählt: Präsident: *I. Neamț*, Schuldirektor; Vizepräsident: *Koloman Steincz*, Finanzrat; Sekretär: *Andreas Horváth*; Schriftführer: *Karl Simonovits*; Kassier: *Franz Horváth*.

Der Clujer Delegierte hat die Vertreter des Vereines Oradia-mare dem Herrn Oberst *Adrian Roman* vorgestellt, welcher ihrer Bitte entgegenkommend, den Schutz des neuen Vereines übernahm und gleichzeitig seine weitgehende werte Unterstützung versprach.

Aviz.

On. membri sunt rugați a-și însinua stocul de animale mici de rasă ce le posed, indicând soiul etatea și proveniența, ca să se poate ținea în evidență pentru expoziția ce se va aranja la toamnă în Cluj.

Deasemenea porumbei călători pentru întrecerea în zbor ce se va premia și cari se vor trea pentru membri gratis de către Corpul VI. de armată.

Figyelmeztetés.

Kéretnek a t. tagok, hogy a Clujon ez idén ősszel tartandó kiállításra fajállataikat jelentsék be az egyesületnek, jelölven egyuttal azok leszármazását, korát és fajtát.

Hasonlóan a tartandó díjazot versenypülésre jelentsék be postagalambjaikat. — Erre, egyesületünk tagjainak részére, a galambok begyakorlását díjtalanul eszközli a VI. hadtest parancsnoksága.

Zur Kenntnls.

Die P. T. Mitglieder werden ersucht, die Rassentiere für die im Herbst zu veranstaltende Ausstellung, nach Herkunft, Alter und Sorte bei unserem Verein anzumelden.

Für den premierten Wettflug sind ebenfalls zu melden die Reisebrieftauben, welche für die Mitglieder seitens des VI. Armeekorps-Kommandos kostenlos trainiert werden.

Secția I. osztály Sektion — Paserile. Szárnyasok. Geflügel.**Semnele caracteristice generale la găinile de rasă.**

Înainte de a se ocupa cineva cu prăsierea găștelor de rasă, trebuie să fie orientat asupra semnelor lor caracteristice generale. Puritatea rasei la găini ne-o arată în mod evident și ușor de deschilinit, formațiunea crestei și a picioarelor. Aceste părți constitutive a corpului găștelor în formațiunea lor specială nu sunt distribuite exclusiv pe anumite soiuri, ci găsim aceleași formațiuni și la altele. Spre exemplu: rasa orpington și dorking are creastă atât simplă cât și floare. La corciturile se înțelege de sine că formațiunile de creastă și picioare sunt foarte amestecate, dar acestea nu pot fi luate în considerare.

Dacă privim un animal, mai întâi îi examinăm capul, deci să ne ocupăm de creastă. Creasta are mai multe formațiuni interesante, cari caracterizează rasele curate și acestea sunt:

Creasta simplă: drept crescută și dințată, cu colți mai mari sau mai mici, în raport cu mărimea ei, iar la capăt curbată frumos în sus. Caracterizează rasele: orpington, plymouth, langshan, cochin, labresse, viador engleze, japoneze, dorking, phoenix, gâtul golaș, ungurești etc.

Creasta mare este de aceeași formă ca creasta simplă, numai cât este mai mare și adeseori plecată în lature. Se

găsește la găinile: spaniole, minorca, italiene, ancona, andaluziene, ungurești etc.

Creasta fluture se extinde din creștetul capului orizontal în ambele laturi ca două aripi de fluture, dințate. Mărimea ei este diversă și caracterizează rasa *hudaneză*.

Creasta floare decorează întreg capul și este o masă de carne cu colțișori mulți și mici, terminându-se într'ooadă netedă ascuțită sau tâmpită. Se găsește la rasele orpington, dorking, bantham, viandotte și hamburgeză.

Creasta melc se aseamănă cu căsulia melcului și caracterizează găinile *malaieze* și *mătusoase*.

În privința picioarelor putem face următoarele deosebiri:

1. picioare netede cu 4 degete;
2. picioare netede cu 5 degete și
3. picioare împenate.

În categoria 1. cad rasele: orpington, plymouth, gâtul golaș, italiene, germane și o parte din găinile liliput.

În categoria 2 cad: crèvecoeur, dorking și bantham.

În categoria 3. cu pene multe pe picioare găsim rasele: brahma, cochin, japoneze mătusoase și liliput engleze.

Tot în privința picioarelor s'ar mai putea deosebi: picioare scurte, mijlocii și lungi,

cari caracterizează rasele în modul următor:

Picioare scurte: au toate soiurile de găini mici liliput.

Picioare mijlocii: orpington, brahma, hudaneze, cochin, italiene, germane etc.

Picioare lungi: plymouth, minorca, langshan, la flèche, viador, spaniole etc.

Cam acestea ar fi caracteristica generală a creștelor și picioarelor la diversele soiuri de găini de rasă înșirate mai sus.

H. P. T.

1. Creasta simplă. — Egyszerű taraj. — Einfacher Kamm. — 2. Creasta mare. — Nagy taraj. — Schlotter Kamm. — 3. Creasta fluture. — Pillangó taraj. — Blätter Kamm. — 4. Creasta cornoasă. — Szarvtaraj. — Geweih Kamm. — 5. Creasta mărgel. — Gyöngy taraj. — Erbsen Kamm. — 6. Creasta floare. Rózsa taraj. — Rosen Kamm. — 7. Creasta melc. — Csiga taraj. — Napf Kamm.

Creasta cornoasă caracterizează rasa *Crèvecoeur* și *la flèche*, se ridică din o masă de carne ca două coarne, având baza groasă, iar vârful mai subțire.

Creasta mărgel seamănă cu un colier îndoit în trei părți, așezat pe capul găștelor dela cioc până la creștet. Mărgelile din mijlocul crestei sunt ceva mai dezvoltate, deci șirul acesta este mai înalt. În categoria acestora cade rasa: indiană, brahma, viador, yokohama și sumatra.

A fajtyukok jellegzetesebb voná- sairól általában

Mielőtt valaki a fajszárnyasok tenyésztésével foglalkozna, szükséges, hogy a faj legjellegzetesebb általános vonásairól tájékozva legyen. A tyukféléknél a fajtisztaság különösen és könnyen felismerhető a taraj és lábalkulásától. A szárnyasok ezen testrészeinek sajátos alakulata nem vonatkozik kizárólag egy fajra, hanem feltalálhatjuk ugyanazon alakulatot más fajnál is. Például az orpington és dorking fajnál előfordul az egyszerű és a rózsá-taraj is. Az elkorcsosodott egyedeknél természetesen a taraj és láb alakulata igen vegyes, ezek azonban nem jöhetnek tekintetbe.

Egy állat megtekintésénél legelőször a fejét vizsgáljuk, miért is foglalkozunk elsősorban a taraj alakulatával. A tarajnak többféle érdekes alakulata van, amelyek jellemzik a tiszta fajokat és pedig:

Egyszerű taraj egyenesen felfelé növe, többé-kevésbé fűrészelt, a taraj nagyságához arányosan kisebb vagy nagyobb

fogakkal ellátva, szépen ivelt hátsóvéggel.

Jellemző az orpington, plimuth, langshan, kochin, labresse, angol viador, japán, dorking, phönix kopasznyaku, magyar stb. fajokat.

Nagy taraj: ugyanazon alakzatú, mint az egyszerű, csak hogy nagyobb és sokszor oldalhajolt. Található a spanyol, minorca, olasz ankona, andaluziai, magyar stb. fajoknál.

Pillangó-taraj: többől vízszintesen kétoldalra a pillangó szárnyhoz hasonlóan nyílik és fűrészelt. Nagysága különböző és jellemzi a *huddn* tyukokat.

Szarv-taraj: található a *crèvecoeur* és *la flèche* fajoknál, husos alapból kiemelkedő, fölfelé vékonyodó két szarvszerű kinövésvel.

Gyöngy-taraj: a csőrtől a fejbubig terjedő háromszorosan összehajtott gyöngy-sorhoz hasonlít. A középső sor gyöngyei fejlettebbek, minélfogva kiemelkedőbb. Ezen csoporthoz tartoznak az indiai, brahma, viador, yokohana és szumátra.

Rózsá-taraj: sok apró szemcsekkel ellátott hústömeg, mely az egész fejét fedi; sima vége, hegyes vagy tompa.

Jellemzi az orpington, dorking, bantham, viandotte és hamburgi tyukokat.

Csiga-taraj: egy kicsi csigaházhoz hasonló hústömeg, mely a malay és selyemtyukoknál található.

A lábalkulás tekintetében megkülönböztetünk:

1. Simalábuak 4 ujjal. 2. Simalábuak 5 ujjal és 3. Tollalábuak.

Az 1. kategóriába tartoznak: orpington, plimut, kopasznyaku, olasz, német és a törpetyukok egyrésze.

A 2. kategóriába: *crèvecoeur*, dorking és bantham.

A 3. kategóriába pedig: brahma, kochin, japán selyem és az angol törpetyukok.

A lábalkulásnak más beosztása is van és pedig: *rövid, közepes* és *hosszulábuak*.

Rövidlábuak: a törpetyukok összes fajai.

Közepeslábuak: az orpington, brahma, hudán, kochin, olasz, német, stb.

Hosszulábuak: plimut, minorca, langshan, la flèche, viador, spanyol, stb.

Ez volna a taraj és láb jellegzetesebb alakulása a fent felsorolt különböző fajtyukoknál. H. P. T.

Allgemeine charakteristische Züge der Rassenhühner.

Man muss über die allgemeinen Merkmale des Rassegeflügels orientiert sein, bevor sich jemand mit der Zucht derselben befasst. Leicht und augenscheinlich ist die Rassenreinheit bei den verschiedenen Hühnerarten durch die Gestaltung des Kammes und der Füsse erkennbar. Diese eigentümliche Gestaltung der Körperteile beim Geflügel, charakterisiert nicht bloss bestimmte, sondern wir finden dieselben Merkmale auch bei den anderen Rassen. So z. B. die Orpington- und Dorking-Rasse hat abwechselnd sowohl einfachen als auch Rosenkamm. Die ausgearteten Hühner besitzen selbstverständlich eine Mischung allerlei Gestaltungen, jedoch kommen diese nicht in Betracht.

Bei der Besichtigung eines Tieres wird in erster Linie der Kopf angeschaut; beginnen wir daher mit der Gestaltung des Kammes. Der Kamm hat mehrere interessante Gestaltungen, welche die Reinrassen charakterisieren und zwar:

Einfacher Kamm: nach oben gerade gewachsen, je nach der Grösse des Kammes mehr oder weniger gezackt,

der hintere Teil schön nach oben gekrümmt. Charakterisiert die Rassen:

Orpington, Plymouth, Langshan, Cochinchina, Labresse, englische Viador, Japaner, Dorking, Phönix, Nackthals, Ungarische usw.

Schlotter-Kamm: hat dieselbe Gestaltung wie der einfache, ist bloss grösser und oft seitwärts gebeugt. Zu sehen bei der: spanischen Rasse, Minorca, italienischen, Ancona, andalusischen und ungarischen Rasse usw.

Blätter-Kamm: verbreitet sich horizontal vom Kopfscheitel nach beiden Seiten, zu einem Paar zusammengewachsener Eichenblätter ähnlich aussehend. Charakterisiert die *Hudaneser* Hühner.

Gewei-Kamm: besitzt die *Crèvecoeur* und *la Flèche*-Rasse. Dieser Kamm erhebt sich aus einer Fleischmasse, wie zwei Hörner nach oben.

Erbsen-Kamm: ist ähnlich einem dreifach zusammengelegten Halsbande, welcher vom Schnabel bis zum Kopfende sich erstreckt. Die Erbsen der mittleren Reihe sind entwickelter. Zu finden bei der: Indianer, Brahma, Viador, Yokohama und Sumatra-Rasse.

Rosenkamm: mit vielen kleinen Körnchen versehene, den ganzen Kopf bedeckende Fleischmasse, dessen glattes

Ende spitzig oder stumpf gebaut ist, Charakterisiert die: Orpington, Dorking, Bantham, Viandotte und Hamburger Hühner.

Der Napfkamm: ist eine kleine, bei den Malayen- und Seriden-Hühner findbare Fleischrolle.

Die Gestaltung der Füsse ist auch verschieden. Es sind:

1. Glattfüssige mit 4 Zehen. 2. Glattfüssige mit 5 Zehen und 3. mit gefiederten Füssen.

In die 1. Gattung gehören: die Orpington, Plymouth, Nackthalsigen, Italienischen-, Deutsche- und Zwerg-Hühner.

In der 2. Kategorie sind zu zählen die *Crèvecoeur*, Dorking und Bantham.

Der 3. Kategorie gehören an: Brahma, Cochinchina, Japaner- und englische Zwerg-Hühner.

Die Fussarten sind noch zu unterscheiden: *kurze, mittlere* und *lange*.

Kurze Füsse haben sämtliche Zwerg-hühner.

Mittellange haben: die Orpington, Brahma, Hudaneser, Cochinchina, italienischen, deutschen etc. Rassen.

Langfüssig sind die Plymouth, Minorca, Langshan, la Flèche, Viador und spanischen Hühner.

Diese wären beiläufig die allgemeinen Merkmale der oben erwähnten Rassenhühner. H. P. T.

Găinile orpington.

— De Horia Pompiliu Tomas. —

Prăsirea sistematică a galițelor înainte de izbucnirea războiului luase un avânt foarte frumos, așa că aproape în toate statele europene se apreciează nu numai dezvoltarea pasiunii și ambițiunii de cultivare, dar și rentabilitatea. Având originea din Anglia, găinile orpington, au fost aceluiași soi care s'a câștigat mai ușor și mai repede teren de dezvoltare în America și în toate statele din Europa, așa că însușirile sale favorabile în prăsire au cucerit câștigurile dela cele mai modeste până la cele mai mari.

Astăzi, după năpustirea uraganului omenesc ce s'a desvâluit mai ani trecuți, care a pustiit, dacă nu distrus și acest ram al ocupațiunii, ne găsim special în părțile noastre în acea stare regretabilă, că abia mai aflăm ici-colea câte un exemplar de rasă. Cu toate acestea, avem mângăierea, că o rasă deja cunoscută și probată se va putea introduce, respective se va putea aduce din nou la înflorirea de care s'a bucurat.

Este incontestabil că găinile orpington au o valoare casnică din punct de vedere al carnei fragede, frumoase, albă și cu gust plăcut, iar cantitatea de 3—5 kg., ba chiar și mai mult ce ne-o oferă aceste galițe, față de semenele lor, le ridică la înălțimea unui factor însemnat de alimentare.

Oarecare rezervă se remarcă, față de acest soi din cauza svonului, că găinile orpington ar fi ouătoare slabe, ceace nu este absolut întemeiat. Experiențele câștigate de un prăsitori sistematici, au dovedit că orișicare găină poate să fie ouătoare bună, dacă i se oferă condițiunile de dezvoltare necesare constituției lor.

Comparând produsele găinilor orpington cu produsele găinilor rustice, preferite în urma unui principiu greșit de rentabilitate afirmative mare, pentru numărul de ouă ce l'ar servi anual, putem face următoarea constatare: O găină orpington având greutate *indoită*, ba chiar *intreită* față de găinile vulgare de casă, ne oferă o cantitate mai mare de carne în aceeași proporție; numărul de ouă ce le obținem dela găinile orpington, deși poate nu în toate cazurile ar atinge cifra celorlalte, debutăm însă că valoarea lor compensează mult diferența numărului. Aceste constatări palpabile ne dovedesc în deajuns avantajile economice enorme ce ni-le pot oferi găinile orpington și dacă cu aceleași cheltuieli putem întreține soiul nobil, care ne aduce și un venit mai considerabil, iar prin creațiunea sa estetică contribuie și la înfrumusețarea economiei casnice, ar fi o nesocotință neglijarea lui. Tocmai faptul că acest soi s'a lăjit și

Az orpington tyukok.

Irta: H. P. T.

A háboru kitörése előtt nagy lendületet vett a szárnyasok szisztematikus tenyésztése, mert minden európai államban a legmesszebbmenő propagandát indították. Kiemelték azok gazdasági jövedelmezőségét és arra törekedtek, hogy a tenyésztési kedvtelés, valamint az eziránti ambíció fejlesztesse. Az orpington fajta eredete Angolország, mely kiváló tulajdonságainál fogva ugy Amerikában, mint Európában, a házgazdaságot a legszerényebbtől a legnagyobbig egyaránt hódította meg.

A múlt években lezajlott történelmi események, melyek a pusztítás alól semmit sem kíméltek, tönkretették ezen ártatlan foglalkozási ágat is, úgy, hogy ma, de különösen a mi vidékeinken, alig találkozhunk egy-egy fajpéldánnyal. Ennek dacára reményünket nem vetjük félre, egy már ismert és kipróbált fajtának újonnan való meghonosítása és ennélfogva tenyésztését a régi virágzás fokozatra újonnan emelni nem lesz nehéz.

Az igen jóízű, szép fehér és porhanyos hússal, valamint a 3—5 kgr.-nál gyakran nagyobb is terjedő mennyiséget, amit az orpington tyukok nekünk adnak, hasonfajtaival szemben, fontos szerepet vívtak ki maguknak az ellátás terén.

A teljes en alaptalan híresztelés egyesek részéről, némileg gyökeret fogott a laikus közönség véleményében és gyöngé tojónak tartják az orpington tyukot. A szaktenyésztők azonban bebizonyították, hogy minden tyuk jó tojónak válik, ha a szervének szükséges fejlődési feltételeket megkapja.

Hasonlítsuk most már össze a közönséges tyukok termékenyit — melyeket a közönség az állítólagos nagy tojókéességük miatt jobban kedveli — a hátraszorított orpington fajta termékenyivel és a következő megállapításra jutunk: Az orpington tyuk, melynek testsulya kétszeres, sőt háromszoros is, mint a közönséges tyuk-é, természetesen ugyanabban az arányban több húsmennyiséget is szolgáltat; habár egyes esetekben az orpington tyuktól származó tojásszám a közönséges tyukét nem is éri el, mindenesetre tojásainak magas értéke igen bőven egyenliti ki a számkülönbséget.

E rövid, látható megállapításból is elegendően győződhetünk meg a jelentékeny gazdasági előnyökről, amelyeket nekünk az orpington tyukok kínálhatnak és ha a közönséges tyukok fenntartásának kiadásai a fajtyukokkal felmerült költségeket meg nem haladják, meg gondolatlanul volna utóbbiak elhanyagolása, melyek szép és megnyerő alkotásuknál fogva egyuttal házigazdaságunk szépítéséhez is hozzájárulnak. A világ legelsőbbrendű gazdaságai, az amerikaiak,

Das Orpington-Huhn.

Von H. P. T.

Vor Ausbruch des Krieges nahm die systematische Zucht des Rassengeflügels einen bedeutenden Aufschwung. Bereits jeder europäische Staat legte ein besonderes Augenmerk auf die ökonomische Rentabilität, sowie auf die Propaganda, um den Ehrgeiz und die Passion für die Rassenkultur entsprechend zu entwickeln. Das Orpington hat seine Herkunft in England und brach sich leicht Bahn infolge seiner vorzüglichen Eigenschaften, sowohl in Amerika als auch in sämtlichen Staaten Europas. Diese Rasse eroberte alle Haushaltungen, von den bescheidensten bis zu den reichsten. Leider hat in den vergangenen Jahren der menschliche Orkan wütend alles vernichtet und so auch diesen nützlichen Beschäftigungszweig verwüstet. Insbesondere sind Rassenexemplare in unserer Gegend kaum zu finden. Die Verzweiflung soll uns trotzdem nicht fassen, denn eine bereits bekannte und ausprobierte Rasse kann wieder leicht eingeführt und deren Zucht wieder zum Aufblühen gebracht werden.

Das feinschmeckende, mürbe, weisse Fleisch, das Gewicht von 3—5, öfter auch mehr kg was uns dieses Geflügel bietet, hat sich in der Haushaltung eine wichtige Ernährungsrolle erworben.

Ein falsches Gerücht, dass die Orpington-Henne eine minderwertige Leghenne sei, trug bei das Misstrauen des Publikums gegenüber dieser allbewährtesten Hühnerart zu steigern. Die systematischen Züchter bewiesen jedoch, dass jede Henne gute Legerin wird, wenn ihr die nötigen Entwicklungsbedingungen beigelegt werden.

Wollen wir einen Vergleich machen zwischen dem Ertragnis der gewöhnlichen Hühner, welche infolge eines Vorurteiles bevorzugt sind, und dem des Orpington-Huhnes, so können wir folgendes feststellen: Ein Orpington-Huhn hat das *doppelte*, auch das *dreifache* Gewicht eines bäurischen Huhnes, daher erhält man ein entsprechendes Mehrquantum an Fleisch, dessen Wert auch bedeutend höher ist; wenn die Eierzahl einer Orpington-Henne diejenige der gewöhnlichen Henne in jedem Falle nicht erreicht, ersetzt die Zahldifferenz allerdings deren Wert bedeutend.

Diese Feststellung beweist uns genügend die mit dem Orpington-Huhn erreichbaren ungeheueren ökonomischen Resultate, und wenn die Erhaltungskosten einer edlen Rasse, welche mit ihrer ästhetischen Schöpfung zur Verschönerung unseres Haushaltes beiträgt, diejenige der gewöhnlichen Hühnerart nicht übersteigen, wäre es Unbesonnenheit deren Zucht zu vernachlässigen. — Die rasche Verbreitung auf sämtlichen

îmbrățișat așa de repede pe mai multe continente, dar în special este un articol preferit de cei mai buni gospodari ai timpurilor noastre, de englezi, americani și germani, ne dovedește în deajuns rentabilitatea lui.

Găinile orpington se prădesc în trei variațiuni, și anume:

1. soiul galben, care este răspândit pretutindena;

2. soiul alb, care și-a câștigat deosebita sa renume în America și în Europa;

3. soiul negru prăsit, de germani.

Ilustrațiunea ce urmează, reprezintă câte un cocoș din fiecare soi amintit, cari dela prima vedere ne cucerește simpatia și dorința de a-i avea.

Fieștecare rasă își are semnele sale caracteristice, adecă „standard“-ul propriu, cu ajutorul cărui putem recunoaște puritatea originii sale, Să luăm deci standardul găinilor orpington, de cari ne ocupăm în articolul de față.

Pentru toate trei soiurile de orpington avem următorul

„standard“ englez :

Structura.

Capul: mic, drăguț, deasupra ochilor bulbucată, ținută mândră.

Creasta: simplă sau floare. Creasta simplă este de mărime mijlocie, (la orpington galben, mică), oabă, prinsă de cap, dințată uniform, fără crescături la laturi. Creasta floare, e scundă, plăcută, strâns lipită de cap, are colțișori deși și ascuțiți, iar partea din dărâpt a crestei urmând direcțiunea capului se finește în vârf ascuțit.

Cerceii urechei sunt de mărime mijlocie și lungăreți.

Bârbia: de mărime mijlocie, lungăreață și rotunjioară.

Ciocul: tare și puțin plecat.

Ochiul: plin, luciu, cu expresiune inteligentă.

Gâtul: frumos încovoiat și bogat acoperit cu pene ciucurate, ouătoarea are gâtul mai mănunchios decât cocoșul.

Trunchiul: adânc, scurt, lat și indelat.

Pieptul: boltit, adânc, plin și aplecat.

Spinarea: scurtă. Dunga spinărei socotită dela cap este încovoiată în formă de U. Umerii sunt lași. La ouătoare dunga spinărei se socotește numai dela gât, iar perinile deși sunt mici, dau spinărei o încovoieră scurtă și drăguță.

Șeua: ușor ridicată, lată și acoperită bogat cu pene ciucurate ce să aseamănă cu cele dela gât.

Aripa: frumos formată, alipită la trup și așezată sus.

Coada: destul de scurtă, stufoasă, ondulată și plecată înapoi. Coada la ouătoare este mai ridicată ca la cocoș.

Piciorul: Șoldul e scurt. Fluerul scurt, oblu, tare și neted. Numărul degetelor oable și despicate este patru.

Pielea: albă, subțire și de structură fină.

Carnea: albă, masivă; în stare tăiată e fragedă.

Statura: trunchioasă și musculoasă.

az angolok és a németek felkarolták ezen fajtyukok nagyban való tenyésztését, miáltal azok reális jövedelmezőségüket bebizonyították.

Az orpington tyukok három fajtaban tenyésztetnek és pedig:

1. a mindenütt elterjedt sárga orpington;

2. fehér orpington, mely Amerikában nyert magának teret és

3. a fekete orpington, melyet Németországban tenyésztik különösen.

A következő három kép minden fajtaban egy mintakakását jelképezi, melyek tetszésünket a legelső pillanattal megnyerik és kívánságunkat keltik, hogy a szép példányok birtokosai legyünk.

Minden fajnak saját ismertető jellegzetes jelei, azaz saját „standardja“ van, melynek segítségével vértisztaságát felismerhetjük. Jelen cikkben az orpington tyukokkal foglalkozunk, tehát ismertesük ezek jellegzetes jeleit.

Mindhárom orpington fajtaba vonatkozik a következő:

Angol standard.

Testalkat.

Fej: kicsiny, csinos, a szemek fölött domboru, tartása büszke.

Taraj: Egyszerű vagy rózsás. Az egyszerű taraj — kivéve a sárga orpingtonét, mely kicsiny — közép nagyságu, egyenes, fejhez álló, egyenletesen fűrészt, oldalkinövésektől mentes. A rózsataraj alacsony, tetszetős, szorosán a fejhez tapad, sűrűn be van növe hegyes szemekkel, hátul pedig — a fej irányát követve — finom, hegyes csucsban végződik.

Füllebeny: Középnagyságu, hosszukás.

Áll-lebeny: Középnagyságu, hosszukás és kerekded.

Cső: Erős, mérsékelt hajlott.

Szem: Telt, fényes, kifejezése értelmes.

Nyak: Kecsesen ívelt, rojtszerű tollakkal dusan fődött. A tojóé töben vasosabb.

Törzs: Mély, rövid, széles és zömök.

Mell: Domboru, mély, telt és kidüllesztett. A mellcsont egyenes és hosszú.

Hát: Rövid. A hátvonal U alakban ívelt, mely ívelés kakasnál a fejtől számított. A vállak szélesek. A tojónál nyaktól számított. Párnái bár kicsinyek, a hátnak rövid és kecses ívelést adnak.

Nyereg: Lassan emelkedő, széles, a nyaktollakhoz hasonló rojtszerű tollakkal dusan fődött.

Szárny: Formás, testhez álló, magasan tartott.

Fark: Meglehetősen rövid, zömök (tömött) és hátrafelé hajló, hullámozott. Tojónál meredekebb.

Lábszár és láb: Comb rövid. Láb rövid, egyenes, erős és teljesen tollatlan (sima). Az egyenes és szétálló lábujjak száma négy.

Bőr: Fehér, vékony és finom szövetű.

Hus: Fehér, tömör; vágott állapotban porhanyós.

Kontinenten, besonders aber die Tatsache, dass die Opringtonzucht ein beliebter Beschäftigungszweig der berühmtesten Wirtschaftler der Welt, der Engländer, Amerikaner und Deutschen ist, beweist uns vollkommen dessen ökonomische Rentabilität.

Die Oprington-Hühner werden in drei Arten gezüchtet und zwar:

1. Der gelbe Schlag, überall verbreitet.

2. Der weisse Schlag, besonders in Amerika beliebt und

3. der schwarze Schlag, von den Deutschen gezüchtet.

Die nachstehende Abbildung zeigt uns das Bildnis je eines Hahnes der drei erwähnten Kategorien. Die schöne Gestalt erobert unsere Sympathie schon beim ersten Anblick und erweckt in uns die Sehnsucht solche ebenfalls zu besitzen.

Die Bluteinheit einer jeden Rasse kann mit Hilfe der charakteristischen Aussenmerkmale, das heisst, mit dem eigenen „Standard“ festgestellt werden.

Betrachten wir daher die Rassenmerkmale der Oprington-Hühner.

Für alle drei Oprington-Schläge haben wir folgenden englischen „Standard.“

Körperbau.

Kopf: klein, hübsch, oberhalb der Augen gewölbt, stolze Haltung,

Kamm: einfacher oder Rosenkamm. Der einfache Kamm hat die mittlere Grösse (der gelbe Oprington die kleine Grösse), ist gerade, dem Kopfe angewachsen, gleichmässig gezackt, ohne Seitenauswüchse. Der Rosenkamm ist niedrig, gefällig, dem Kopfe fest anliegend, hat dichte spitzige Körnchen, der hintere Teil des Kammes endet in einem spitzen Gipfel.

Ohrfläppchen: sind länglich und von mittlerer Grösse.

Bartfläppchen: von mittlerer Grösse, länglich und rundlich.

Schnabel: stark, mässig gebogen.

Auge: voll, glänzend, mit intelligentem Ausdruck.

Hals: schön gebogen und mit fransigen Federn reich bedeckt.

Die Henne hat einen dickeren Hals als der Hahn.

Rumpf: tief, kurz, breit und gedrungen.

Rücken: kurz. Rückenlinie vom Kopf an U-förmig gewölbt. Schultern breit. Die Rückenlinie bei der Henne wird nur vom Halse gerechnet, ihre Pölster obwohl klein, geben dem Rücken eine kurze und gefällige Wölbung.

Sattel: leicht steigend, mit fransigen Federn ähnlich dem Hals reich bedeckt.

Flügel: schön geformt, anliegend und hoch gehalten.

Schwanz: ziemlich kurz, dicht, wellig und rückwärts gebeugt. Der Schwanz der Henne ist steiler wie der des Hahnes.

Fuss: Der Schenkel ist kurz. Das Bein kurz, gerade, stark und glatt.

Die Zahl der geraden und auseinanderstehenden Zehen ist 4.

Haut: weiss, dünn, von feiner Struktur.

Aproape cvadrată. La *ouătoare* e mai adâncită și mai trunchioasă ca la cocoș. *Ținuta trupului*: dreaptă și măiestoasă.

Mărimea: voluminoasă.

Greutatea: În stare desvoltată $3\frac{1}{4}$ —5 kgr la cocoș, a *ouătoarei* variază între 3—4 kgr. Cele mai bătrâne sunt adeseori și mai grele.

Temperamentul: vioi.

Coloarea.

Penele: la *orpington galben* sunt de culoare galbenă vioaie, saturată și uniformă. Penele de pe gât și șea sunt luci strălucitoare. Fulgul penelor deasemenea trebuie să fie galben. Coloarea galbenă a penelor poate să varieze între culoarea galbenă deschisă și brunie a pielei. Penele albe trebuiesc evitate de cu vreme, puțină culoare neagră, în penele dela aripi și coadă este admisibilă, dar nu va întruni cele 30

Alak: Zömök és izmos. Majdnem négyszögü. A *tojóé* mélyebb, zömökebb.

A test tartása: Egyenes és délceg.

Nagyság: Terjedelmes.

Súly: Kifejlődött állapotban a kakas $3\frac{1}{4}$ —5, a tojó 3—4 kgr. között váltakozik. Idősebb állatok gyakran még ennél is súlyosabbak.

Vérmérséklet: Élénk.

Szin.

Tollazat: A *sárga orpington* tollazata telített, élénk, egyenletesen sárga. A nyak- és nyeregtollazat ragyogóan fényes. A pihetollazat és a tollak kávája is kell, hogy sárga legyen. A tollazat sárga színe váltakozhatik a világossárga és a bőrbarna között. Fehér szín a tollazatban szorgosan kerülendő, kevés fekete a szárny- és farktollakban megengedhető, de a bíráltnál ily állat a színre vonatkozó 30 pontot teljesen

Fleisch: weiss, massiv; im geschnittenen Zustande mürbe.

Gestalt: gedrungen und muskulös. Beinahe viereckig. Die Gestalt der Henne ist tiefer gelegt und stämmiger.

Körperhaltung: aufrecht und erhaben.

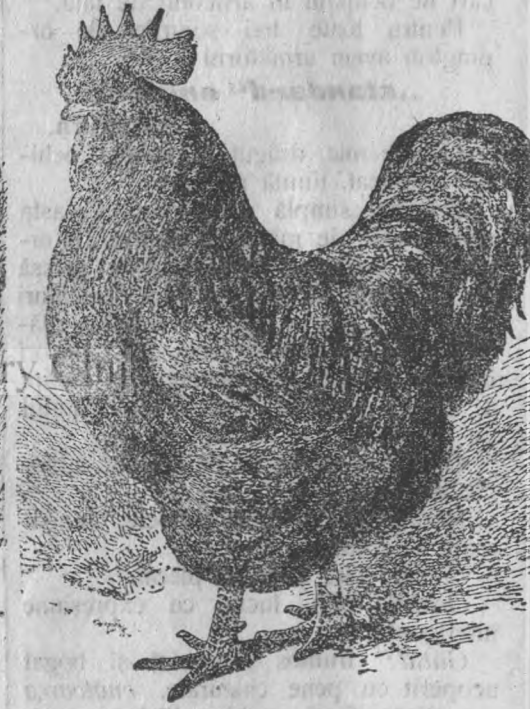
Grösse: umfangreich.

Gewicht: in entwickeltem Zustand hat der Hahn $3\frac{1}{4}$ —5 kg. Die Henne wiegt 3—4 kg. Die älteren sind öfter auch schwerer.

Temperament: lebhaft.

Die Farbe.

Gefieder: beim *gelben Orpington* von einer lebhaftgelben, gesättigten und gleichmässigen Farbe. Die Hals- und Sattelfedern sind glänzend und strahlend. Die Flaunfedern müssen ebenfalls gelb sein. Die gelbe Farbe der Federn kann zwischen der hellgelben und hautbraunen Farbe abwechseln. Die weissen

de puncte stabilite în critica rasei. Deasemenea nu vor întruni toate punctele acele găini, a căror pene conțin culoare galbenă vestejită sau roșie. Culoare roșie în penele de pe suprafața aripilor are înrăurire foarte bună în obținerea culorii galbenă străbătătoare la urmași. Penișul acoperă strâns trupul.

La *orpington alb* penele trebuie să aibă culoarea albă ca zăpada, curată. Greșală însemnată este — în deosebi la pui — nuanța galbenă.

La *orpington negru* culoarea penelor este absolut neagră, cu un email metalic verde lucitor, lipsită de orice pene streine.

Creasta, fața, cercei și bărbia este de culoare roșie vioaie la toate trei soiurile.

Ciocul: la *orpington galben* este alb sau de culoarea cornului; la *orpington alb* este alb și la cel negru de culoare neagră.

nem nyerheti el. Fakult sárga vagy vörös szín a tollazatban, kiállításra küldött állatnál szintén a kívánt pontok rovására esik. Vörös szín a szárnyak fedőtollában kitünő szolgálatot tesz a tenyésztésben átható sárgaszínű utódok elérése céljából. A tollazat szorosán fedő. A *fehér orpington* tollazata hófehér, minden másszínű toll nélkül. Lényeges hiba, különösen növendék állatoknál, a sárgás árnyalat. A *fekete orpington* tollazata szintiszta fekete, csillogó zöld fémmománccal, minden másszínű toll nélkül.

Taraj, arc, fül- és áll-lebeny: Az *orpington fekete, fehér és sárga* színváltozatánál élénk vörös.

Csőr: A *fekete orpingtoné* fekete, a *fehére* fehér, a *sárgáé* fehér vagy szaruszínű.

Szem: A *feketéknél* megkivántatik a fekete szem, sötétbarna iriszzsel. Hibás a világosszínű szem. A *fehéreké* vörös,

Federn müssen zeitig vermieden werden; in den Federn der Schwingen und des Schwanzes wenig schwarze Farbe ist gestattet, jedoch werden in diesem Falle die vorgeschriebenen 30 Punkte nicht erreicht. Die gelb verwelkte oder rote Farbe wirkt ebenfalls herabsetzend auf die Einheit der 30 Punkte.

Rote Farbe im Gefieder der Flügeloberdecke wirkt vorteilhaft auf die Erzielung der durchgehenden gelben Farbe bei den Nachfolgern. Das Gefieder ist fest anliegend.

Beim *weissen Orpington* müssen die Federn rein schneeweiss sein. Grober Fehler ist die gelbe Nuance bei den Kücken.

Der *schwarze Orpington* ist durchaus schwarz mit grünem Metallglanze, von jedweden fremden Federn frei:

Kamm, Gesicht, Ohr- und Bartläppchen ist bei allen drei Gattungen von munter-roter Farbe.

Schnabel: beim gelben Orpington

Ochiul: la găinile galbene este roșu; cele negre trebuie să aibă ochiul negru cu irisul brun-închis.

Piciorul: la orpington galben și alb este de culoare albă, la cel negru de culoare neagră. Talpa și unghile la toate trei soiurile sunt albe.

Pielea și carnea: la toate trei este albă.

Punctele de critică:

La orpington	galben	alb	negru
Penele și condițiunea	30	20	10
Capul	5	5	5
Creasta	5	5	7
Fața	3	3	5
Ciocul	3	3	3
Ochiul	5	5	5
Pieptul	10	10	10
Coadă		3	5
Șeaua sau perina și spinarea	8		5
Piciorul	5	5	5
Pielea și carnea	5	5	5
Statura	15	10	15
Ținuta trupului	3	11	10
Mărimea și greutatea	3	10	10
	100	100	100

Greșeli cardinale:

Orice diformitațiune. Picioare cu fulgi sau pene. Picior lung sau galben. Talpa sau deget galben. Piele galbenă. Ureche petată alb.

a **sărgăké** vörös, vagy barna, előbbi előnyben részesül.

Lábszár és láb: A fekete orpingtonok lába és ujjja fekete, a **fehér** és **sărgăké** fehér. A talp és köröm színe mind a három változatnál fehér.

Bőr és hus: Ugy a **fekete**, mint a **fehér** és **sărga** orpington bőre és húsá **fehér**.

Bírálati pontok.

	fekete	fehér	sărga
Tollazat és kondíció	10	20	30
Fej	5	5	5
Taraj	7	5	5
Arc	5	3	3
Csőr	3	3	3
Szem	5	5	5
Mell	10	10	10
Fark	5		8
Nyereg v. párna és hát	5	5	
Lábszár és láb	5	5	5
Bőr és hus	5	5	5
Alak	15	10	15
Testtartás	10	11	3
Nagyság és súly	10	10	3
	100	100	100

Lényeges hibák.

Bármilyen alaktalanság (deformáció). Tollas vagy csak pihés láb is. Hosszu vagy sárga láb. Sárga talp vagy ujj. Sárga bőr. Fehér foltos fül.

weiss oder hornfarbig; beim weissen weiss, beim schwarzen schwarz.

Auge: rot oder braun beim Gelben (rote Augen sind bevorzugt), rot beim Weissen und schwarz mit dunkelbrauner Iris beim schwarzen Orpington.

Fuss: weiss beim gelben und weissen, schwarz beim schwarzen Orpington. Die Fussohle und Krallen bei sämtlichen Gattungen sind weiss.

Haut und Fleisch: ist bei allen drei weiss.

Die Kritikpunkte.

Beim Orpington:	gelb	weiss	schwarz
Gefieder und Kondition	30	20	10
Kopf	5	5	5
Kamm	5	5	7
Gesicht	3	3	5
Schnabel	3	3	3
Auge	5	5	5
Brust	10	10	10
Schwanz		3	5
Sattel oder Polster und Rücken	8		5
Fuss	5	5	5
Haut und Fleisch	5	5	5
Gestalt	15	10	15
Körper-Haltung	3	11	10
Grösse und Gewicht	3	10	10
	100	100	100

Grobe Fehler.

Jedwede Missgestalt. Beflaumte oder befiederte Füsse. Langer und gelber Fuss. Gelbe Zehen oder Sohle. Gelbe Haut. Weiss beflecktes Ohr.

Röpgalambászat

— Lászlóffy Ferenc

Reggel 6 óra. Távolban égbenyuló hegycsoportok, derekaikból lankásan felénk futó geometriai alaku szántóföldek perspektívái, közelebb májuszöld facsoportok vegyítve előtündező cserepes házfedelekkel tűnnek elő. Egyszer csak feltűnik egy galambfalka, lassan formálva közelít, mind magasabb és magasabbra száll, míg elvész szemcink elől.

Mindmegannyi egy csodás kérdés. Kérdőjel előttünk, kérdőjel felettünk. Feleletet csak a szemlélő belső lelki világa adhat, már amint azoknak tudatos felvételére képes.

Hányan élnek anélkül, hogy a látóhatár sokirányú szépségében, tökéletes harmóniájában gyönyörködhetnének, hányan anélkül, hogy a röpgalambászat izgató gyönyöreit ismernék.

Nézni és látni, e kettő közé számos fokozati különbséget állíthatunk.

* * *

„Asia est vagina gentrum“. A galambok eredete kelet. Érdeklődés tárgyává szelid, domestikálásra alkalmas természete és gyakori szaporasága tette. Szelidsége, szülőföldjéhez való ragaszkodása mindmegannyi jó tulajdonsága, amelyek figyelemre érdemessé teszik. Sajnos, az a kevés adat, amit ismerünk, nem elegendő annak megállapításához, hogy a galamb emberi környezetben

mikor jelenik meg. Noé galambja legenda. Van némi nyom a VI. dinasztia korából, hol a galamb „étlapon“ szerepel, tudjuk, hogy az egyiptomiak, rómaiak és általában a keletőkori népek a postagalambászatot már üzték, de ezekből a tényekből részletesebb leírások hiánya miatt csak deduktive következtethetünk némely fajtákra. Nur Eddin szultán 1146-ban felállított Egyiptom és Ázsia közötti postaállomásai és szervezetei már pozitívabb adatot tüntetnek fel. Annyi bizonyos, hogy a XVI. században a ma legnagyobb részét élő fajták már megvoltak, ami feltétlen megköveteli, hogy ezen fajták legalább több század tudatos munkája feltétele alapján keletkezettek.

Hogy a galambok sokféleségének fajtajellegei miként és milyen okok alapján alakulhatott ki, erről talán egy más kérdéssel kapcsolatosan fogok szólni, most csak a következő osztályozást tartom szükségesnek.

Különbséget állítok:

1. Diszgalambokban.

2. Röpgalambokban.

3. Gazdasági vagy husgalambokban. Mint említém, ezuttal csak a röpgalambokról szólok.

A röpgalambászat a repülés tanulmányozása és nevelése, a repülés művészetében való gyönyörködés. Ezen vágy velünk született. Egy teljesen érdektelen, ha „mejlát“ egy repülőgépet vagy egy sást keringeni, tekintetével követi, anél-

kül, hogy kíváncsiságának mélyebb okát tudná vagy keresné, bizonyosan makacsul kitart nézésében. A repülő látása elragadó, habár ma megnyugtató: a sas repülése csodás, de ezer kérdéssel bűvöl el. Az élő állatok repülése tökéletesebb, ma még kevésbé ismert iránta érzett érdeklődésünk, általa szerzett gyönyörűségünk foka erősebb.

Ismétlem keletről kell indulnunk. Csak a módos és sok idővel rendelkező kiváltságosok privilégiuma a galambtartás, akik nagy fényűzést fajtettek ki nemcsak a fajták sokféleségében, de birták is kifejezni azok „novum“-ában. Előállítottak olyan fajtákat, ahol a feltűnő eltérések hatványozottan tenyésztettek ki. Alakra, színre és diszkekre ment a tenyésztés. Más része külső és látható eltérések mellett a „novum“-ot belső egyedi különbségekre alapítja. Micsoda bámulatos eredmény, amikor a kigyótánc mellett a forgó galamb megjelenik.

Ugy képelem, mert pontos adatot nem ismerek, hogy a röpgalamb legelső őse az indiai Lowtán vagy földönforgó, de nem azért, mert röptülésre alkalmas, hanem továbbfejlesztése kapcsán szükségkép merül fel az a törekvés, ami a röpgalambászat kezdő alapját képezi, szóval a röpgalambászatra vezet.

A Lowtánt tágas padláson zárva tartották és részben ma is zárva tartják. Művészetük abban áll, hogy kézbevéve egy bizonyos állásban többször megforgatva, egy pirosra festett négyszögű

alupra (padlóra) elhelyezik, ahol anélkül, hogy elrepülne helyéről, helyben többször és egymásután forog olyanformán mint egy baromfit megölése után ügyetlenségből rögtön elbocsátunk. Minél több „bukfencet vet“ vagy helyesebben minél többet forog, annál értékesebb az állat. Eddig az érdekessége, ami persze egy cseppet sem elegendő, hogy némi röpképességet tulajdonítsunk neki. Hogy ennek dacára mégis mint a röpgalambok őst említem, oka nem a fajta röpképessége, hanem az, hogy továbbtenyésztés folyamán szükségképp várható a röpgalamb kialakulása.

Eddig a gyönyörködés telepe a padlás és elmaradhatatlan kellék, hogy emberi beavatkozás (megforgatás) keltse fel, váltsa ki a helyben forgást. Kivételek önként értetődőleg előfordulnak (nem született tehetség miatt) és némely állat elengedés után elrepül, de „vérebe átment“ idegessége miatt forogni kénytelen. Tehát repülés közben forog és *alkalmat ad* a megfigyelőnek arra a gondolatra, hogy galambja ne csak a földön, padláson, hanem a szabadban és repülés közben forogjon. Az emberi beavatkozást (megforgatást) pótolja más figyelemre alkalmas ingerrel (dob, sip, fütty stb.). Hogy a beavatkozása később elmaradhat, nem is képezheti bővebb fejtegetésének célját.

Nem is telt el sok idő, amikor a tenyésztők nem elégednek meg azzal, hogy a produkció „elrepülés“ nélkül menjen végbe, de azzal sem, hogy a tető felé „kihajtott“ galambjaik egy-két kör leírása után ismét leszálljanak, hiszen ily „kevés“ repülésre a diszgalamb is képes, hanem szüksége volt a huzamosabb repülésre, ami sürű forgással legyen változatosabb téve. Eddig e játéknak csak a padláson levők voltak tanúi, de a maga gyönyörűségét mással is óhajtja csodálatni, mert így nagyobb büszkesége és gyönyöre. Már jelentkezik a szükség és kényszeríti, hogy egy olyan fajtát tenyesszen ki, amelyik lerázza a repülés szűk és eddigi körét és felvehesse a versenyt jórészt a magasröptű ragadozókkal.

Ha nem fogadnánk el alapul és indító okul a gyönyörködést, a gyönyör megosztásával annak fokozását, találhatunk komolyabb okot a repülés tanulmányozásában és mikéntjének elsa-játításában. Számos komoly tenyésztő volt a múltban, van a jelenben és lesz a jövőben.

Igen ez az „ősforgó“, később „ősbukó“ átlépi a házfedél zónáját, mert igyekszik a tenyésztő minél magasabbra felhajtani. Az „ősforgó“ tiszta egyedével kísérlete nem sikerült, mert ha fel is tudja réptetni, vagy nem kellő időben vagy jól nem, forgásával alkalmatlanná válik. Szükséges tehát a kísérletezés más fajtákkal. Lassan, nemzedékről-nemzedékre átadott, tradíciós elméletek alapján keresgél alkalmasabb-

nál alkalmasabb „nem forgó“ repülőt, összepárosítva tanulmányozza az eseteket. Egyrészt viszont az elődökre tulforgó, másrészt fenyegeti az egyoldalú és céljának meg nem felelő „riválás“.

Hogy az ilyen módon előállott „nem forgó“, mint segédanyag röpgalamb-e? ahhoz kétség fér. De tagadhatatlan, hogy szükség van a „nem forgóra“, őse a röpgalambnak. Hogy a „nem forgó“ vagy a tenyésztés útján előállott *röpforgó* közül melyik előzi meg a másikat, nem is olyan fontos, habár úgy látszik, előbb jelentkezik az ősforgó után a kezdetleges röpgalamb, mert erre szükség van és csak azután jelentkezik a kezdetleges röpforgó, mert ez állott elő keresztezéséből. Önként következik, hogy bőven van félatlak, ami egyik vagy másik tipikusabb jellegzetességeket bír képességül.

Igy gondolom az ősforgót „kihajtották“, de párosították később „nem forgóval“. Előállott a röpforgó, előállott a röpgalamb. Repülési hajlamot vittek bele, gyengítvén a forgási szenvedélyét, anélkül, hogy teljesen kiküszöbölték volna. Most már repülés közben, szerzett idegessége és örökölttség mérve szerint többé-kevésbé hasznavehető. Tenyésztés (divat) szerint történik a kiválasztás, mellyel egyúttal a szervezetben is átalakított munkát végez a tenyésztő, célja szerint a szervezet bizonyos részét képletesen tullejleszti.

Kezdetben kapkod a helyesnek „látott“ módzatok között, de erre szükség is van, ha tapasztalni akar. Lassan jön rá, hogy öntudatos kiválasztást is végezhet.

Mint említém, a galamb természete is alakul. Eddig veszély nélkül veti a bukfencet és a földön. Jön a házfedél fölötti második zóna, némelyike földig forgásával elpusztul, agyonvágja magát, másika csak megsérül. Az ilyen sérült óvatos lesz és a tapasztalat megtanítja, hogy ha a leesést elkerülni akarja, forgó hosszánál magasabban kell, hogy felrepüljön, mert így esélye kevesebb az elpusztulásában. Mind magasabb és magasabb zónát kénytelen biztosítani magának (közre játszik a tenyésztő „zavarása“ is).

És előáll a röpforgó, a *keleti pergő*, birja a repülést, birja a teret, birja a forgást addig, „ameddig akarja“. Visszatükröződik benne a tenyésztők több százados és bizonytalanul különféle munkáinak (divat) sokirányu törekvése. Azért a keleti pergő kolóniája a legellentétebb tulajdonságoknak úgy állás, mint fej, repülés és pergés, szín dolgában.

Merészet állítok, de éppen ennek a sokirányu változatos képességekből megdönthetetlennek tetszik előttem, hogy őse a létező forgó galamboknak, azaz mindenfajta forgó galamb tőle származik.

Az ősforgó a kezdetleges röpgalambon keresztül kialakul keleti pergővé, persze ezalatt egy pár század elhalad felette. Keressünk közös kapcsolatot a két fajta szélsőségei között, ami közvetlen rokonságát bizonyítja. Miután mindkettőnél a forgás a fő kellék, tegyünk összehasonlítást. A földönforgó annál értékesebb, minél többet forog, forgása vízszintes és nem merőleges. Van-e a fajforgók között, a keleti pergőn és a hazai bukovinai pergőn (legközelebbi rokona) kivül forgó, amelyik oldalt is forogjon. Tudtommal nincs, mert ami van, az abban a fajtában „kevés kivétel“ és számban elenyészően kevés. Az ősforgó forgása a földön történik, lehetőleg a „szines kockán“, a keleti úgy tér vissza erre az ösvonásra, hogy következtessen egy helyet „tart“ felszállítás és leszállás alkalmával.

Hogy a keleti pergőn keresztül alakul ki a többi fajforgó rövid csőrrel, az ellen ellenérv a rövid csőr, fésű stb. nem lehet, hiszen minden jobb tenyésztő tudja, hogy a keleti pergő átörökítése oly nagy, hogy felülmúlja minden forgó fajta rokonait. Rövid csőr, fejdisz és sokféle szabályos és szabálytalan rajz csak másodlagos kérdés. Ellenérvül sem a testállást, sem a testtartást el nem fogadhatom, mert a keleti pergő fajta e tekintetben is képviseli az elképzelhető alakokat, mint azt az 1890-es évek importjai igazolják. Azt pedig épen tagadom, hogy német tenyésztők a keleti pergőt az almondtól származottnak tekinték, mert a keleti almond színe csak eredmény a szindús állatok rendszertelen színkeverésében. (Erről máskor).

A forgási zóna „felemelése“ szolgál alapul a röpgalamb (nem forgó) kitegyezésénél. A tenyésztők figyelme hamar megtalálja, hogy a távolban feleresztett galamb (posta), hogy otthonát „mejlássa“, magasabbra megy fel, mint otthon, ahol minden bokrot, fedellet és tornyot ismer. Hatalmas lendületet ad ez a tapasztalat az irányoknak, megteremti a röpgalambot, annak számos fajtáját. Ezer változatban szólhatnak róla, de tárgyam keretéhez nem tartozik, csak eredmény szempontjából fontos, mert hármás indítóok alapján háromféle irány keletkezik.

1. „Földönforgó“ és keleti pergő, mint forgógalamb.
2. Postagalamb, mint tágabb értelemben vett röpgalamb és
3. „nem forgó“, hajtó, szálló, szűkebb értelemben vett röpgalamb, általánosan *keringő galamb*.

(Folyt. köv.)

Sok pénzt áldozunk hasznavehetetlen és az egészségnek káros kéjelgésünkre.

Célszerűbb e pénznek egy részét egyesületünk támogatására fordítani.

Sectia II. oszt. Sekt. — Porumbei călători. Postagalambok. Brieftauben.

Semnele caracteristice la porumbei călători.

Prăsirea porumbeilor călători s'a făcut în Belgia în răstimpul ultimilor 70 de ani prin încrucișarea „carrierului”, „dragonului”, porumbeilor „rotitori” și „cucuvea”, obținându-se trei soiuri cari se asemenau mai mult sau mai puțin întreolaltă. Aceste trei soiuri belgiene sunt porumbei călători de Anvers, Lüttich, și Bruxela. Prăsirea porumbeilor călători a luat un avânt mare în Germania, după asediarea Parisului din anul 1871, unde prin încrucișarea soiurilor belgiene amintite mai sus s'a scos porumbelul călător german cu semnele sale caracteristice deosebite. În urma retragerii armatei „Mackensen” în anul 1918, preluându-se dela ei porumbei călători, prăsitori și amatori din România posed astăzi aproape exclusiv soiuri germane, deci este bine să ne ocupăm mai de aproape de această specie, ca să o putem studia temeinic și nobilita. Prin faptul că redăm intereseșilor în descriere și ilustrație modelul ideal al porumbeului călător german, intenționăm a arăta drumul ce trebuie să-l urmeze ca să nu-și prădeze bani și timpul înzadar. Ținta fiecărui prăsitor de soiu nobil trebuie să fie ajungerea idealului de porumb călător, prin sortarea rațională a animalelor sale din generațiune în generațiune.

Porumbei călători la toate expozițiunile, se găsesc grupați atât pentru public cât și pentru juriu în două clase și anume:

a) Porumbei călători ștafetă,

b) Porumbei călători de expoziție.

Ștafetele se supun criticei juriului numai din punct de vedere a prestațiunii în zbor, adecă se ia în considerare distanța parcursă și iuteala zborului, deci se premiază în baza acestor condițiuni; porumbei de expoziție însă se premiază numai ca frumsețe, adecă se țin în vedere semnele caracteristice ce ni-le prezintă ca rasă. Se înțelege de sine, că cel mai bun porumbel ștafetă poate fi totodată și cel mai frumos porumbel călător de expoziție, căci fapt este, că prăsitorii cei mai renumiți de porumbi călători preferă a-și alege și completa materialul de prăsire din grupul porumbeilor călători de expoziție cei mai frumoși. Acest principiu să servească de călăuză și onorațiilor noștri prăsitori, adecă să aprecieze capacitatea de zbor a porumbeilor călători, după semnele lor caracteristice exterioare, cari sunt cele mai bune garanți. Sfătuim deci on. public ca la prima procurare, precum și la întregirea materialului de prăsire, să aibă în vedere următoarele semne caracteristice („standard“-ul) a porumbeilor călători

respective să-și procure acei porumbei cari stau mai aproape de

„Standardul” porumbeilor călători de expoziție, germani.

(Extras din „Illustriertes Prachtwerk der Tauben-Rassen de E. Schachtzobel-Halle a. S.)

Forma și ținuta: puternică, îndesată, ținută ceva dreaptă. — Bărbătușul să nu aibă dela vârful ciocului până la capătul cozei o lungime mai mare de 36—38 cm., femeușă să nu aibă mai mult de 35—37 cm. Lungimea se înțelege, fiind corpul întins.

Ciocul: lungime medie, la bază tare, spre vârf se subțiează și e ceva ascuțit, corneea nasului bine desvoltată, netedă, iar nu umflată, suprafața pudrată. Coloarea ciocului, la porumbi albaștri, bătuți, negri, roșu-cărămizi, este neagră; la celelalte soiuri de coloarea cornului deschis. Porumbi albi trebuie să aibă ciocul în coloarea cărnii.

Capul: deasupra ochiului lat, spre frunte și cioc se îngustează continuativ, ciocul și fruntea trebuie să formeze o linie curbă ușoară, care se pierde fără întrerupere în bulbucul capului; partea posterioară a capului frumos rotunzită înspre gât.

Ochiul: ceva eșit, pupilă întunecată, irisul mărișor, coloarea portocalie până la roșie. Privire îndrăzneață și ageră; marginea ochiului fără sbârcituri, îngustă și de coloare gri-deschis, care la soiurile de porumbi cu culori deschise, trece în coloarea cărnii. Porumbi albi au ochi întunecați.

Gâttelejul: bine scobit.

Gâtul: la bază plin și lat; cătră cap se subțiază continuativ; bine înălțat; de altfel scurt.

Pieptul: boltit, lat, nu prea adâncit și nici prea scos.

Umeri: lași; **spinarea:** cătră coadă ceva plecată în jos.

Trunchiul: îndesat cât se poate de scurt.

Pântecele: mic și boltit.

Aripile: la încheietură ceva ieșite, bine strânse, evantaliu lat, ca laturea spinărei să fie bine acoperită de pavăza și eventualul aripei.

Coadă: scurtă; cel mult cu 1¹/₂—2 cm. mai lungă decât aripa; strânsă, ușor plecată. Poziția trebuie să fie o prelungire a dungei spinărei. Lungimea unei pene nu-i permis să fie peste 13 cm. (12 cm. este ideală).

Stegulețele: să fie late.

Picioarele: puternice, cât se poate de scurte, lipsite de pene (netede), șoldul musculos; coloarea după etatea animalului roșie-surie până la roșie. Degetele puternice, lungimea mijlocie, fără pene, cu ghiară întunecate la porumbi albaștri, negri, bătuți și galben-

roșiatici, iar la celelalte soiuri de culori de coloarea cornului deschis.

Penișul, coloarea și desenul: Penișul să fie alipit bine de corp, așa dară vârtos, penele să fie scurte. Toate culorile să se prezinte curat și simetric, să aibă luciul obicinuit. Unde se găsesc brăuri, acelea să fie înguste și străbătătoare. Desenul bătut și a ciocărliei să fie uniform.

Felul colorilor: 1. **Albastru cu brău negru.** Coloarea spinărei și a suprafeței cozei este albastrul porumbilor curat; gâtul metalic pronunțat sclipind în verde; brăuri negre; brăul cozei negru spălăcit. 2. **Albastru bătut:** Coloarea și desenul ca mai sus; pavăza aripei punctată negru uniform (la animale cu coloarea fundamentală deschisă și întunecată). 3. **Coloarea ciocărliei:** galbenenușie (cenușie deschis) ca fundamentală; brăurile, desenul ciocărliei precum și brăul cozei de coloarea cenușie-brună întunecată; gâtul cenușiu închis cu luciu slab verdemetalic. 4. **Mohorâtă:** coloarea roșie-cărămizie întunecată; aripile, coada și talia posterioară, albastru cenușiu deschis sau galbenroșiatic. 5. **Mohorâtă bătută:** coloarea antecesoară. Desenul uniform bătut se află în coloarea aripilor și a cozei. 6. **Galben ca făina:** coloarea fundamentală galbenă ca făina, gâtul și aripile ceva mai întunecate, gâtul sclipind verde-metalic slab; brăul aripilor și a cozei negru închis. 7. **Albastruargințiu:** coloarea fundamentală albastră-arginție; pântecel și cuptușala cozei mai mult sură, gâtul, aripile și coada ceva mai întunecată, primul cu luciu metalic, brăul aripilor și brăul cozei negru închis; capul nu-i permis să aibă coloarea mai închisă a gâtului. 8. **Roșu-argințiu-șarg:** puțină deosebire față de albastru-argințiu. Coloarea, în loc de albastru-argințiu, este arginție cu o nuanță roșietică sclipitoare, gâtul trece în coloarea murgă; brăul aripilor și a cozei brun închis; evantaliul aripei ceva mai închis ca coloarea pavăzei. Coloarea gușei să nu se abată dela cea fundamentală. Intocmai ca la cei albastru-bătuți așa și la porumbei călători roși-argințiu-șargi se găsește în coloarea fundamentală mai deschisă și una mai închisă. 9. **Galben ca mazerea:** coloarea fundamentală sură ca fildeșu; gâtul, brăul aripei și cozei galben. 10. **Unicolor:** negri, roși, galbeni, albi; fieștecare coloarea trebuie să fie uniform distribuită pe toate părțile corpului; gâtul celor negri să aibă luciul verdemetalic.

Localizată de H. P. T.

Mulți bani aruncăm pe plăceri inutile și stricăcioase sănăței.

O parte din acești bani e mai conștuit a-i întrebuința la sprijinirea asociațiunii noastre.

A postagalamb fajjellege

Hetven évvel ezelőtt körülbelül a karrier, a dragon, a keringő és a sirályka keresztezéséből előállítottak Belgiában a mai egymáshoz többé-kevésbé hasonlító három fajta postagalambot. A belga postagalamb e három fajtája a következő: az antwerpeni, a lüttichi és a brüsseli típus. Az 1871 év (Páris ostroma) után, az említett három belga postagalamb egymásközötti keresztezéséből a „német postagalambot“ tenyésztették ki Németországban, melynek igen különleges fajjellege van. Az 1918 év ősszén visszavonult Mackensen hadsereg készleteiből átvett postagalambok találhatók leginkább máma a nagyromániai tenyésztőkénél, miért is ajánlatos a német postagalamb fajjeleivel foglalkozni, ezt a fajt különös figyelembe részesíteni és közelebbről leírni, hogy további nemesítése így megkönnyíthessék. A midőn a német postagalamb mintáját jobban mondva ideális típusát itten úgy írásban, mint képben leadjuk, szándékszunk a tenyésztőknek a helyes tájékozási vonalat megmutatni, nehogy pénzt és időt céltalanul veszítsen. Hiszen minden nemesállat tenyésztőnek célja az, hogy állatállományának ivadékait célszerű nevelési beosztással az ideális típusig fejlessze.

Ugy a közönség, mint a bírálók számára, minden kiállításon a postagalambok két csoportban lesznek bemutatva és pedig:

- futár postagalamb;
- kiállítási postagalamb.

A futárok elbírálása tisztán a repülési teljesítmény azaz a megtett összpálya és röpgyorsaság szempontjából ítélik és díjazák a bírálók; a kiállítási postagalamboknál ellenben csakis a szépség, jobban mondva a fajjelek megtestesítése mérvadó a díjazásra. Természetesen előfordulhat az az eset, hogy a legszebb kiállítási postagalamb egyuttal a legjobb futár is lehet. Egyébként szokás a híres tenyésztőkénél, hogy tenyésztőanyagukat a legszebb kiállítási postagalamb csoportból szerzik be, vagy egészítik ki. Ez az elv a m. t. tenyésztőinknek is szolgáljon utbaigazításként, mert a postagalambok jó repülési teljesítmény képessége mindenekelőtt a külső fajjelekben keresendő. Ezért melegen ajánljuk a tenyésztőknek, hogy úgy az első, mint az utóbbi beszerzéseknél, a

postagalambok tenyésztőanyagát lehetőleg a következő fajismertető jelek (standard) alapján vizsgálják meg.

A német kiállítási postagalamb „Standard“-ja.

(Lásd: Illustriertes Prachtwerk der Tauben-Rassen von E. Schachtzobel—Halte a. S.)

Alak és testtartás: erős, zömök, kissé egyenes tartás. A him hosszúsága kinyújtott állapotban a csőr hegyétől a farok végéig a 36—38 cm. tul ne haladja; a nőstény hossza pedig 35—37 cm.

Csőr: középhosszu, tövében erős, vége felé vékonyodik, orrbőr jól kifejtett, de nem daganatszerű, hanem sima, felülete lisztes.

Szine a kék, a kovácsolt, a fekete és a téglavörös galamboknál fekete; a többinél világos szarvszínű. A fehérek csőre husszínű.

Fej: szemfölkött széles, a homlok és csőr felé vékonyodik; a csőr és a homlok egy gyöngye ívonalat rajzolnak, mely megszakitás nélkül a dombordad fejben elenyész; a fej hátsó része szép kerekésgben hajlik a nyak felé.

Szem: kissé kiálló, sötét szemfény, szemiris meglehetősen széles, narancs-egészen piros színig, tekintete bátor és éles, a szemszéle nem ráncos, keskeny és világos-szürke színű. Világos színű galamboknál a szemszél husszínű. A fehér galambok szeme sötét.

Torok: erősen kikerkítve.
Nyak: töben telt és széles, a fej felé vékonyodik, jól kiegyenesítve, egyébként rövid.

Mell: domboru, széles, mélyen nem tartva, se nem nagyon kidüllesztve.

Vállak: szélesek; **hát:** a farok felé szép esésben lefelé.

Törzs: zömök, meglehetősen rövid.

Has: rövid és ivelt.

Szárny: hajlásnál kiálló, jól összehuzva, legyezője széles, hogy az alsóhátrészt jól befedje.

Fark: rövid, a szárny-legyezőt legfeljebb 1½—2 ctm. hosszúsággal túlhaladja, összehuzva, könnyen lehajolt. A fark állása, a hátnak egy meghosszabbított vonala. Egy fark-tollnak az összhossza, a 13 ctm. tul ne haladja (12 cm. ideális). A fark-tollak szélesek.

Láb: erős, meglehetősen rövid, tollatlan, comb izmos. Az állat kora szerint a lábszine piros-szürke egészen pirosig. Ujja erős, középhosszu, tollatlan; sötét

körömmel a kék, fekete, kovácsolt és sárga-vöröses galamboknál világos szarvszínű az egyéb színű galamboknál.

Tollazat, szín és rajz: a tollazat testhezállónak, tehát rövid és keménynek kell lennie. Az összes színek tiszták és egyformák, a szokásos fénynek hiányoznia nem szabad. Ahol övek előfordulnak, ezeket keskenyen és átütően követelik; a közismert kovácsolt és pacsirta színezés egyenrajzunak kell lennie.

Szincsoportok: *Kék, fekete-övel.* Szín, beleértve, hátat és farkfelsőrészt tiszta galambkék; nyak erős, érczöldfényű; az övek feketék; a fark keresztöve homályosfekete. — *Kék-kovácsolt:* Szín és rajz, mint az előbbinél, szárnypaizs egyforma fekete pettyekkel (a világos és sötétalapszínű állatoknál). — *Pacsirtaszínűek:* sárgás-szürke (világos-szürke) alapszín; övek és pacsirtapettyek, valamint a fark keresztöve sötét szürke-barnaszínű; nyak sötét-szürke, gyöngye érczöldes fényel.

Piros-barna: sötét téglavörösszínű; legyező, fark és hátsótest világos kékszürke, vagy sárga-vörös. *Piros-barna, kovácsolt:* szín, mint előbbinél; az egyformán szétosztott kovácsolt rajz a legyezőn és farkon látható. *Lisztsárga:* alapszín, lisztsárga; nyak és legyezők valamivel sötétebbek, a nyak gyöngye érczöldfényű; szárny- és farkövek fekete-barna. *Ezüst-kék:* alapszín ezüst-kék; has- és fark alsófelület inkább ezüst-szürke; nyak, legyezők és fark valamivel sötétebb, az első ércfényű; szárny- és farkövek fekete-barnák; a fej színe nem egyforma a nyak sötét-színével. *Piros-ezüst-sárga:* az ezüstkéktől kevés eltérést mutat. Színezése az ezüstkék helyett egy ezüstsínű a vörösfényben átmenő árnyalatot fest; a nyak színe a piros-barnába megy át; szárny- és farkövek sötétbarnák; a legyezők színe valamivel sötétebb, mint a szárnypaizs színe. A fejszínnek az alapszínűtől eltérnie nem szabad. Épp úgy, mint a kék-kovácsolt postagalamboknál, a piros-ezüst-sárga különféleségnél is, egy világosabb és egy sötétebb színárnyalatot vehető észre az alapszínben. *Borsó-sárga:* alapszín elefántcsontszürke; nyak, övek és a fark keresztöve sárgák. *Egyszínűek:* fekete, vörös, sárga, fehér; minden szín a testrészekben egyformán van elosztva; a feketék nyaka a szokásos érczöld színet mutatják fel.

Die Rassenmerkmale der Brieftaube.

Belgien ist das Land, wo die heutige Brieftaube etwa im Zeitraum der letzten 70 Jahre aus Kreuzung des Carriers, Dragons, Tümmers und des Mönchens in drei untereinander mehr oder weniger unterschiedlichen Arten herausgezüchtet wurde. Diese drei Arten der

belgischen Brieftaube sind der Antwerpener, Lütticher und Brüsseler Typ. Besonders aber nach dem Jahre 1871 (der Belagerung von Paris) entwickelte sich in Deutschland die Brieftaubenzucht durch Kreuzung dieser drei belgischen Schläge untereinander zu mächtigem Aufschwung und zeitigte die „deutsche Brieftaube“ mit ihren ganz charakteristischen Rassenmerkmalen. Da

wir Züchter in Rumänien heute, besonders infolge der Uebernahme der deutschen Brieftauben aus den Beständen der im Herbst 1918 abgewanderten Armee Mackensens, fasst ausschliesslich nur Brieftauben mit den allgemeinen Rassenkennzeichen der deutschen Brieftaube besitzen, empfiehlt es sich dieser Art ganz besonders näher zu treten, um sie gründlichst

kennen zu lernen und weiter zu veredeln. Wenn wir nachstehend das Modell oder sozusagen das Ideal der deutschen Brieftaube in Wort und Bild wiedergeben, wollen wir dem Züchter die Richtung seines Wirkens zeigen, damit er nicht planlos Geld und Zeit verschwendet. Muss es doch das Ziel des Edeltüchters sein, seine Tiere durch rationelle Zuchtwahl dem Ideale generationsweise immer näher zu bringen.

Auf allen Ausstellungen finden wir die Brieftauben in zwei Gruppen dem Publikum und den Preisrichtern vorgeführt, und zwar als

- a) Reisebrieftauben und
- b) Ausstellungstauben.

Die Reisebrieftauben werden von den Preisrichtern lediglich nach ihren Flugleistungen, d. h. Gesamtflugstrecke und Fluggeschwindigkeit beurteilt und prämiert; hingegen bei Ausstellungs-brieftauben ausschliesslich die Schönheit, das heisst Verkörperung der Rassenmerkmale, für die Prämierungsentscheidung ist. Selbstverständlich kann die beste Reisebrieftaube gleichzeitig auch die schönste Ausstellungsbrieftaube sein, und ist es Tatsache, dass die berühmtesten Reisebrieftauben-

züchter ihr Zuchtmaterial mit Vorliebe aus den Schlägen der schönsten Ausstellungsbrieftauben einstellen und ergänzen. Dieser Grundsatz diene auch unseren p. t. Züchtern als Richtschnur, nämlich dass die zuverlässigsten Bürgen für gute Flugleistungen der Reisebrieftauben vor allen in den äusseren Rassenmerkmalen der Tiere zu suchen sind. Deshalb raten wir bei Erstan-schaffung und Nachschaffung des Zuchtmaterials sich Brieftauben einzustellen, die möglichst folgenden Rassenkennzeichen (Standard) gleichkommen.

Der Standard der deutschen Ausstellungs-Brieftaube.

(Entnommen aus dem Illustrierten Prachtwerk der Tauben-Rassen von E. Schachtzabel, Halle a. S.)

Form und Haltung: Kräftig, gedrun-gen, etwas aufrechte Haltung. Der Täuber soll von der Schnabelspitze bis zum Schwanzende im gestreckten Zu-stande nicht mehr als 36—38 cm, die Täubin nicht mehr als 35—37 cm. messen.

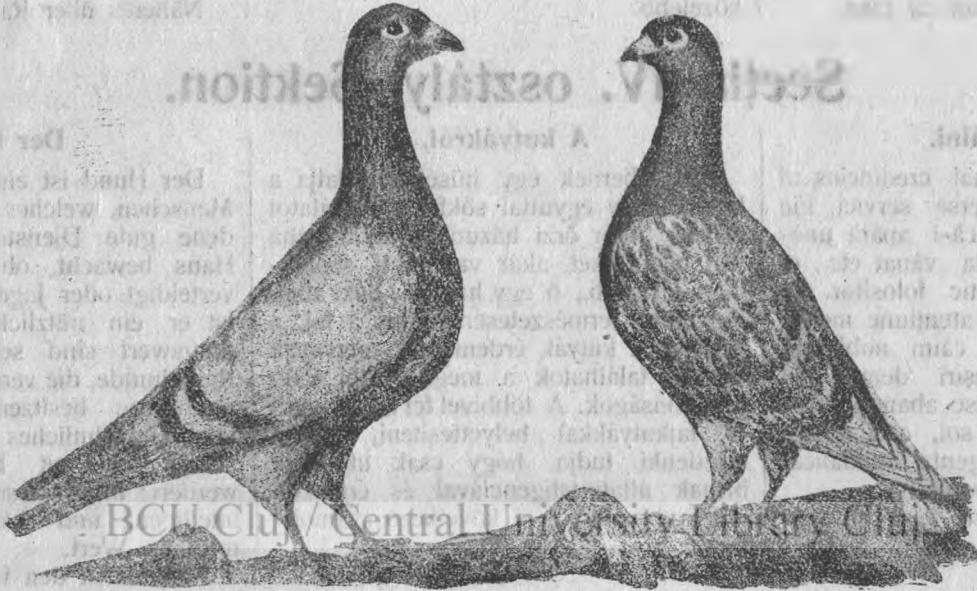
Schnabel: Mittellag, an der Basis stark, nach vorn etwas spitz verlaufend, Nasenwarzen gut entwickelt, aber nicht wulstig sondern glatt, bepuderte Aussensflächen. Farbe dunkel bei blauen, gehämmerten, schwarzen und ziegelroten,

hellhornfarbig bei den anderen Arten. (Weisse müssen fleischfarbenen Schnabel haben).

Kopf: über dem Auge breit, nach der Stirn und dem Schnabel schmal verlaufend, Schnabel und Stirn müssen eine schwache Bogenlinie bilden, die ohne Unterbrechung in den gewölbten Kopf überlaufen soll, Hinterkopf nach dem Halse in guter Rundung abfallend.

Auge: etwas vortretend, dunkle Pupille, Iris ziemlich breit, orangefarbig bis rot, Blick kühn und scharf, Augenrand nicht runzlig schmal und von hellgrauer Farbe, welche bei den hellen Farbenschlägen ins Fleischfarbene übergeht. Weisse haben dunkle Augen.

Kehle: Scharf ausgerundet.

Porumbi călători germani. — Német postagalambok. — Deutsche Brieftauben.

Hals: In den Schultern voll und breit, nach dem Kopfe dünner verlaufend, gut aufgerichtet, im übrigen kurz.

Brust: gewölbt, breit und nicht tief getragen, auch nicht zu sehr hervortretend.

Schultern: breit. **Rücken:** nach dem Schwanz leicht abfallend.

Rumpf: Gedrun-gen, möglichst kurz.

Bauch: Kurz und gewölbt.

Flügel: Am Bug etwas vorstehend, gut geschlossen, Schwingen breit, damit der Unterrücken von dem Flügelschilde und den Schwingen gut gedeckt wird.

Schwanz: Kurz, die Schwingen höchstens um 1½ bis 2 cm. überragend, geschlossen leicht abfallend. Die Schwanz-lage soll eine Verlängerung der Rückenlinie bilden. Eine Schwanzfeder (Total-länge soll nicht über 13 cm. messen; 12 cm. Ideal). Die Fahnen sollen breit sein.

Beine: Kräftig, möglichst kurz, unbefiedert, Schenkel muskulös, Farbe je nach dem Alter des Tieres graurot bis rot. Zehen kräftig, mittellang, unbefiedert, mit dunklen Krallen bei den blauen schwarzen gehämmerten und fahlroten, sowie hellhornfarbig bei den übrigen Farbenschlägen.

Gefieder, Farbe und Zeichnung: Das Gefieder soll fest anliegen, es soll also

hart und die Federn kurz sein. Alle Farben sollen rein und gleichmässig auftreten, sie dürfen auch des üblichen Glanzes nicht entbehren. Binden wo solche vorhanden sind, werden schmal und durchgehend verlangt, die bekannte gehämmerte und gelerchte Zeichnung muss eine regelmässige sein.

Farbenschläge:

Blaue mit schwarzen Binden: Farbe einschliesslich Rücken und Oberschwanz-decke rein taubenblau, Hals scharf metallisch, grünschillernd, Binden schwarz, Querband des Schwanzes mattschwarz. **Blaugehämmerte:** Farbe und Zeichnung wie vor, Flügelschild gleichmässige schwarze Tupfen (hier treten Tiere von heller und dunkler Grundfarbe auf).

Gelerchte: fahlgraue (hellgraue) Grund-farbe, Binden und Lerchenzeichnung, sowie Schwanzbin-den von dunkel-braungrauer Farbe, Hals dunkelgrau mit schwach grünmetallischem Glanze. —

Braunrote: dunkel ziegelrote Farbe, — Schwingen, Schwanz und Hinterleib hell blaugrau oder fahlrot. **Braunrot gehämmerte:** Farbe wie vor, die regel-mässig gehämmerte Zeichnung zeigt die Farbe der Schwingen u. des Schwanzes. — **Mehlfahle:** Grundfarbe mehl-fahle, Hals und

Schwingen etwas dunkler, ersterer leicht metallgrün schillernd, Flügelbinden und Schwanzbinde braunschwarz. **Silberblaue** Grundfarbe silberblau, Bauch und Unterschwanzdecke mehr silbergrau, Hals, Schwingen u. Schwanz etwas dunkler, ersterer metallischglänzend, Flügelbinden u. Schwanzbinde braunschwarz, der Kopf darf die dunklere Farbe des Halses nicht haben. **Rotsilberfahle:** sie zeigen wenig Abweichung von den silberblauen. Die Farbe trägt statt des silberblauen einen silberfarbenen, aber ins rote schillernden Ton, Hals ins rotbraune übergehend, Flügelbinde und Schwanzbinde dunkelbraun, Schwingen etwas dunkler als die Flügelschildfarbe. Die Kopffarbe soll von der Grundfarbe nicht abweichen. Wie bei der blaugehäm-terten Brieftaube tritt auch bei der rot-silberfahlen Varietät eine hellere und eine dunklere Farbennuance in der Grundfarbe auf. **Erbsgelbe:** Grundfarbe elfenbeingrau, Hals Binden und Querband im Schwanz gelb. **Einfarbig:** schwarze, rote, gelbe, weisse; jede Farbe muss gleichmässig auf allen Körperteilen auftreten, die schwarzen sollen metallgrünen Hals zeigen.

Colonel Roman Xenofon.

Secția III. osztály. Sektion.

Epuri și cobai.

Sunt două soiuri de animale, cari au unele caractere comune zoologice, dar dau și un folos comun pe terenul științei medicale. Ambele animale aduc un serviciu foarte însemnat omenimei prin faptul că cu ajutorul lor își extrag medici serurile necesare la localizarea unor boale contagioase ce pustiesc în deajuns omenirea.

Prăsiți câți de mulți, căci sunt bine căutați. Epuri afară de aceea ne oferă o carne gustoasă, fragedă și efțină.

Vom reveni asupra lor ca rase.

Házi nyulak és tengeri malacok.

Állattani szempontból ennek a két állatnak sok hasonló jellege van, de a gyógyászat terén is közös hasznavehetőségük van. Mind kettő igen nagy szolgálatot tesz az emberiségnek, amennyiben velük az orvosok egyes ragályos betegségek (melyek az emberiséget eléggé pusztítja) leküzdéséhez szükséges oltóanyagokat készítenek.

Ennélfogva tenyésztésüket igen ajánljuk, jó értékük is lévén. A nyulak azonkívül jóízű, porhányos és olcsó húst adnak a szerény háztartásnak.

A fajtenyésztésükre visszatérünk legközelebb.

Haushasen, Meerschweinchen.

Beide Tiere haben vom zoologischen Standpunkt aus ähnliche Eigenschaften, einen gemeinsamen Gebrauch finden sie aber auch auf dem medizinischen Gebiete. Wertvolle Dienste leisten der Menschheit diese Tierchen, da zur Niederkämpfung einiger gefährlichen Krankheiten, die unter den Menschen wüsten, die nötigen Serums seitens der Ärzte mit ihrer Hilfe erzeugt werden.

Züchtet so viele als möglich, es sind gesuchte Tiere. Die Hasen ausserdem bieten den bescheidenen Haushaltungen ein geschmackvolles, mürbes und billiges Fleisch.

Näheres über Rassenzucht später.

Secția IV. osztály. Sektion.

Despre câini.

Cănele este un animal credincios al omului, și-i face diverse servicii. Fie că-i păzește casa, fie că-l apără uncerori, fie că-l servește la vânat etc., el este un animal domestic folositor. Să înțelege de sine, că atențiune merită numai câini de rasă, câini nobilitați, având numai ei însușiri demne de apreciat. Ceilalți trebuiesc abandonați și înlocuiți cu câini de soi, căci numai aceștia pe lângă inteligența animalică, au și preț, deci aduc venit.

Mai deaproape despre ei în revista proximă.

RSRS

A kutyákról.

Az embernek egy hűséges állatja a kutya, mely egyuttal sokféle szolgálatot is tesz. Akár őrzi házunkat, akár néha véd bennünket, akár vadászati szolgálatot tesz stb., ő egy hasznos házi állat. Figyelmet természetesen csakis a faj, a nemesített kutyák érdemelnek, mert csak bennük található a megbecsülni való tulajdonságok. A többivel fel kell hagyni és fajkutyákkal helyettesíteni, hiszen mindenki tudja, hogy csak utóbbiak birtokos állatintelligenciával és értékkel.

Bővebbet róluk a következő számokban.

RSRS

Der Hund.

Der Hund ist ein treuer Gefährte des Menschen, welcher ihm auch verschiedene gute Dienste tut. Ob er das Haus bewacht, ob er uns manchmal verteidigt oder Jagddienste macht usw. ist er ein nützliches Haustier. Achtungswert sind selbstverständlich die Rassehunde, die veredelten Hunde denn nur diese besitzen gute Eigenschaften. Gewöhnliches Material soll beseitigt und mit Rassetieren ersetzt werden; bloss diese besitzen die Tierintelligenz und haben einen ökonomischen Wert.

Näheres in den folgenden Nummern.

Secția V. osztály. Sektion.

Apicultura sau albinăritul.

De ce vă temeți de albine? Nu sunt oare ele cele mai diligente, cele mai disciplinate, cele mai folositoare dintre animalele mici!? În multe privințe ne pot folosi aceste mici insecte ca exemple de urmat chiar nouă oamenilor cea mai perfectă creațiune a naturii.

Să-i urmăim sânguința neobositoare, din zorile zilei și până la înnoptat? Să-i urmăim însușirile de ordine și disciplină în tumultul de capete, în circulația amețitoare și febrilă urmărind aceeaș deviză, fără a-și cauza nici cea mai mică conturbațiune una-alteia, cum se întâmplă adeseori în viața noastră socială omenească — căci urmăresc un singur scop nobil, strângerea nectarului; iar la ajungerea lui își depun toate calitățile cu cari le-a înzestrat natura!?

Să ne servească de exemplu credința față de regina lor, pe care în orice împrejurări o urmează, fără a se stin-

gheri disciplina?! Ați observat dibăcia lor constructivă și alte multe însușiri bune?!

Câte lucruri bune nu știm noi aprecia, câte foloase economice nu disconsiderăm numai din cauză că nu le cunoaștem sau cel puțin nu ne trudim a le cunoaște!

Un oarecare proprietar de pământ din curiozitate numai sau poate să-și satisfacă o plăcere, și-a procurat odată un număr de stupi, cu cari la început s'a ocupat puțin, iar mai târziu a început să neglijeze albinăritul, căci roadele pământului îl îmbogățeau din belșug. Veniră însă cei 7 ani răi și pagubele se sporeau din ce în ce. În desperarea lui și-a întors privirea asupra bietelor albine, cari deși tânjau în urma neglijării proprietarului lor, își văzură de lucru lor și se susțineau încă.

Omul nostru aproape să se nimicească în urma pagubelor suferite, a în-

ceput a se ocupa rațional de albinărit și după o mică trudă, a constatat, că aceste insecte neînsemnate au fost în stare a-i susține moșia, ba a-i aduce și venit curat, căci mica atențiune de care le-a învrednicit patronul lor, au răsplătit-o printr'o sporire numeroasă de famili și o produțiune abundentă de miere. Proprietarul nostru în urma sporirei uimitoare, în anul prim a avut un surplus de famili dublu, în anul al doilea de 10 ori, iar în anul al treilea de 20 ori mai mare, așa încât devenise și un exportator de seamă. Venitul colosal ce ni-l aduc aceste animale, e foarte ușor de priceput, ele nu pretind decât o mică îngrijire rațională și un modest adăpost sistematic, cea-ce e împreună cu prea neînsemnate cheltueli față cu produsul lor ce-l găsesc gratis în natură.

Cei mai raționali și mai buni prăsitatori de albine sunt bavarezi. Fieștecare să cerce!
H. P. T.

Animalele mici domestice în lumea jună

Porumbei

De: *Horia Pompiliu Tomas*

Am scăpat de cea mai mare grijă sau poate cea mai mare tremă ce o avem, de examen. Cu încheierea anului școlar am pus la odihnă și diversele cărți, cari de bunăseamă de atâta răsofire și plagă, încă își pretind vacanța lor. De aici înainte alta ne va fi ocupațiunea, vom căuta a ne liniști sbuciumările sufletești cu lecturi mai ușoare și plăcute, cu excursiuni în natură, ba chiar și cu diverse jocuri.

Ne găsim în cel mai plăcut stadiu al anotimpurilor, după sfârșitul primăverii și la începutul verei. Ori unde ne întorcem privirea, vedem numai veselie și fericire, natura înverzită și înflorită ne suride din toate părțile și ne cheamă ca să ne desfățăm la sânul ei. Nenumărate păsărele s'asvântă voioase, zboară dintr'o tufă într'alta, s'ascund în desișul arborilor și ne delectează auzul cu ciripitul lor plăcut. În preajma casei tot soiul de galițe aleargă după nutremânt, se scaldă în nisip ori lăncezesc răpuse de arșița soarelui, iar pușorii lor drăgălași și naivi se urcă pe spatele mamei lor, ciupind-o de ochi sau de cercei, ori se reped zadarnic după musculițe sprintene în zbor.

Pe coperiș o variație de culori, conturile gingașe și plastice a unor paseri ne atrag privirea, sunt favoriți zeiței Venus, *porumbei*. I-a îndrăgit zeita, de ce să nu iubim și noi acel animal, care este espresiunea nevinovăției și a purității sufletului, acel animal, care este scutit de orice însușiri a râvnii egoiste, care n'are nimic comun cu traiul vulgar și prozaic a găinilor, rațelor, găștelor, curcilor etc., cu toate că e osândit a vieții în curtea de galițe.

Aproape de strașina coperișului doi porumbei sunt ocupați cu aranjarea toaletei, își aranjază penele sirguincios, le zburlesc ș-apoi își întind aripa ca să pătrundă razele binefăcătoare a soarelui până la piele. Unul din ei se scoală, se scutură și începe posnele sale de curtezan în jurul porumbeții nepăsătoare. Își umflă gușița, gurgură întorcându-se în dreapta și'n stânga, dar înzădar, căci toate complimentele sale au rămas fără efect asupra idealului atât de ocupat cu afacerile zilnice, ori poate acest indiferentism n'a fost altceva decât o prea fină tactică din partea acestei dame de elită. Dar nici cavalerul nu se dă învins, recurge la asalt și în timpul ce-și continua metoda sa de cucerire, din când în când o netezea cu ciocul pe cap. Rezultatul

a fost, că porumbeții noastră l-a învrednicit de o privire cochetă dar rece, apoi se așează pe o latură și-și întinde aripa ca să comodizeze pe locul unde se simțea bine. Porumbelul văzând această ținută ne mai pomenită, văzând că toată truda ce și-a dat-o în desvăluirea omagilor și sentimentelor sale, au fost răsplătite printr'o nepăsare nemeritată, stă un moment nedumerit, apoi își ridică mândrul cap și se preumblă tacticos înaintea „ei”, ca și când ar zice: ce crezi, mie-mi pasă de tine?! Ei, la această ținută eroică nici porumbeții n'a mai putut rămânea indiferentă, a văzut că gingășia cavalerului n'a meritat ținuta ei ursuză, se scoală, se apropie de el, îi revanșează gingășia, își împreună ciocul cu cavalerul înpăcat și să giugiulesc drăgălaș.

Despre porumbei circulă și afirmațiuni, că ei ar fi stricăcioși sămănăturilor și prin urmare un dușman al economiei casnice. Cât de neîntemeiate sunt aceste svonuri, ne-o dovedește următoarele împrejurări: porumbelul nu este înzestrat cu însușirea de a răcăi, nici nu posedă ghiară zgărietoare, cu cari ar putea scormoni sămînța pusă în pământ; el se mulțumește cu ceace găsește în liber, iar dacă nu are în apropiere, zboară departe după hrană.

(Va urma.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DIVERSE – KÜLÖNFÉLÉK – VERSCHIEDENES

Scopul încrucișării la galițe. Incrucișarea are de scop sau oprirea degenerării uuei rase prin reînprospătarea sângelui, sau reformarea.

Incrucișarea raselor numai atunci duce la rezultat, dacă animalele designate pentru acest scop au însușiri generale comune. Așa spre exemplu spre a se putea obține o capacitate mai mare în ouat, se pot încrucișa ouătoare bune cu cocoși din rasa minorca sau spaniolă cari deasemenea sunt foarte diligente.

Dacă voim să prăsim pentru carne, atunci folosim rasa la flèche, viandotte.

Boala de ochi la galițe provine în cele mai multe cazuri din răceală. În data ce observăm că încheetura ochiului s'a umflat și să scurge fluiditate albuie, trebuie să spălăm ochiul cu apă clorată subțire și căldică. Spălarea se face cu un penel moale. În caz că boala s'a estins și la gât, atunci acesta-l spălăm cu acid carbohic diluat în apă.

Întrecerile în zbor a porumbeilor călători. Cu ocaziunea expoziției de galițe și porumbei ținută la a. 1895 în Anvers, s'a aranjat o întrecere în zbor a porumbeilor călători. La start au stat 18.000 de porumbei, cari s'au ridicat

A keresztezés célja a szárnyasoknál. A keresztezésnek az a célja, hogy vérfrissítés által egy faj elfajulását megakadályozzuk, vagy pedig egy fajt átalakítsunk.

Az állatok keresztezése csak akkor vezet eredményhez, ha az e célra megjelölt állatoknak közös általános tulajdonságai vannak. Így például egy nagyobb tojóképeség eléréséhez célszerű egy jó tojó fajtát, a minorca, vagy spanyol-faj kakasaival keresztezni, melyek szintén a szorgalmas tojók osztályához tartoznak.

A hus, azaz az állatsuly fokozását a la flèche és viandotte keresztezésével érjük el.

A szembetegség a szárnyasoknál legtöbbször hüléstől ered. Mihelyt észrevesszük, hogy a szemizület megdagadt és belőle fehér folyadék folyik, azonnal mossuk meg a szemet langyos, gyöngített chlorvizzel. A lemosás puha ecsettel történik. Ha e betegség a torokba is jutott, akkor utóbbi ecseteljük vizben gyöngített karbolsavval.

A postagalambok versenyrepülése. Az Antwerpenben 1895. évben megtartott szárnyas és galamb kiállítás alkalmával, egy postagalamb verseny-

Der Zweck der Kreuzung beim Geflügel. Mit der Kreuzung durch Blutauffrischung beabsichtigen wir entweder die Entartung einer Rasse zu hindern, oder dieselbe umzugestalten.

Die Rassenkreuzung hat nur dann einen wirklichen Erfolg, wenn die dazu bestimmten Tiere gemeinsame Eigenschaften besitzen. So z. B. um das Eierlegen zu steigern, können gute Legehennen mit Hahnen der Minorca und spanischen Rasse gekreuzt werden, welche ebenfalls in die Kategorie der fleissigen Rasse fallen.

Das Fleischgewicht kann auch durch Kreuzung mit der la Flèche und Viandotte Rasse erhöht werden.

Die Augenkrankheit beim Geflügel ist meistens die Folge einer Erkältung. Wenn der Augenwinkel schwellig ist und daraus weisse Flüssigkeit fließt, so sollen wir das Aug mit lauwarmem schwachen Chlorwasser sofort waschen. Dies geschieht mit einem weichen Pinsel. Falls die Krankheit den Schlund auch übergriffen hat, so muss selber mit im Wasser verdünnter Karbolsäure gewaschen werden.

Wettflug der Brieftauben. Gelegentlich der Geflügel- und Tauben Aus-

toți deodată și în câteva clipe au fost sus în înălțimi. La ridicarea tumultului numai trei porumbei au căzut la pământ, probabil răniți de ceialalți, restul întreg a plecat la destinație.

În zilele trecute deasemenea s'a aranjat o întrecere mai mare între Newcastle și Mons cu 4000 de porumbei călători, cari au avut se parcurgă o distanță de aproape 500 mile. Acești porumbei călători în cea mai mare parte sunt proprietatea minierilor din Northumberland, cari se ocupă foarte intensiv cu creșterea lor.

Sperăm, că în curând și noi vom putea distra publicul nostru cu astfel de spectacole, pentru a căror încurajare Corp. VI. de armată din Cluj, va pune la dispoziție premii în sumă de 4000 de lei.

Expoziția ocazională din Bistrița. Dl Richard Gross președintele secțiunii de paseri a asociațiunii agronome din Bistrița a aranjat o expoziție ocazională în 29 Iunie a. c. pentru a arăta comisiunii sosite din Cluj ștocul de animale de rasă ce-l posed. Comisiunea din Cluj era compusă din dl colonel Xenophon Roman, delegatul Corp. VI. de armată, dl Nae Greceanu, director la Forestiera, Poeni, vicepreședinte de onoare al asociațiunii „Fauneta“, dl inspector dela Min. agric. Cluj Silviu Perian, dl s. dir. Ioan L. Ciomac dela Academia agronomică, Cluj și dl secretar Horia Pompiliu Tomas, delegatul asociațiunii „Fauneta“.

S'au espus circa 70 soiuri de animale de rasă din găini, curci, rațe, găște, porumbei de lux, porumbei călători, iepuri etc.

La expoziție a luat parte dna și dl general Alexandru Hanzu, reprezentanți oficioși, precum și numeros public. S'au făcut cumpărări frumoase.

Această expoziție a fost o nouă dovadă despre destoinicia și priceperea economică a compatrioților noștri sași, cari pe lângă că au făcut o călduroasă primire, au promis și tot sprijinul necesar asociațiunii „Fauneta“ și uniunii „Fauna“.

Pentru călduroasa primire ce a făcut-o asociațiunea suroră din Bistrița comisiunii esmise, presiul asociațiunii „Fauneta“ își exprimă mulțumirea și pe această cale.

MICA PUBLICITATE

DE VÂNZARE porumbi rotitori în toate culorile.

Ștefan Muntean Cluj, Calea Moșilor Nr. 87

COBAI DE RASĂ sănătoși se cumpără. — Delușiri dă admintstrația.

Abonament anul Lei 120.—
Prețul unui exemplar „ 10.—

Taxă de inserțiune per cm² . . . : Lei 1.—
Membri obțin 50% reducere.

Redacția și administrația : Cluj, Calea Moșilor Nr. 30.

repulést is rendeztek. 18.000 darab postagalambot eresztettek, melyek egyszerre repültek fel és egy pár pillanat múlva szédítő magasságban lebegtek. A tömeg felemelkedése után, csupán három postagalamb zuhant le a földre, melyeket valószínűleg a többiek sebesítettek meg, a többi mind a rendeltetési helyére indult.

Az elmúlt napokban Newcastle és Mons között 4000 postagalambbal szintén versenyrepülést rendeztek. A versenypálya hossza körülbelül 500 mérföld volt. A postagalambok tulajdonosai legtöbben a northhumberlandi bányászok tulajdonát képezték, kik nagyarányu tenyésztéssel foglalkoznak.

Reméljük, hogy a t. közönségünket nem sokára, mi is hasonló látványossággal szórakoztathatjuk. E célra a cluji VI. hadtest parancsnoksága 4000 lei összegű díjakat engedélyezett.

Alkalmi kiállítás Bistrița. Richard Gross ur a besztercei földművesek egyesülete szárnyas osztályának az elnöke, f. év június hó 29-én alkalmi kiállítást rendezett, hogy a cluji kiszállott bizottságnak állatállományukat megmutassa. A cluji bizottság tagjai voltak: Xenophon Roman ezredes ur a VI. hadtest kiküldöttje, Nae Greceanu, Polui „Forrestiera“ igazgatója és a „Fauneta“ egyesület tiszteletbeli elnöke, Silviu Perian ur felügyelő a cluji földművelésügyi minisztériumnál, Ioan L. Ciomac ur a cluji Gazdasági Akadémia aligazgatója és Horia Pompilius titkár ur a „Fauneta“ egyesület kiküldöttje.

A kiállításon körülbelül 70 fajta fajállat volt kitéve, tyukfélék, pulykák, rucák, libák, luxusgalambok, postagalambok, nyulak stb.

A kiállításon részt vett Alexandru Hanzu tábornok és kedves neje, hivatalos képviselők és számos közönség. Szép vásárlások is voltak.

A kiállítás száz honfitársainknak a gazdaság terén bíró szakértelmüknek és tehetségüknek újabb bizonyítéka, kik a meleg fogadtatáson kívül ugy a „Fauneta“ egyesület, mint a „Fauna“ szövetség támogatását készséggel ígérték.

A meleg fogadtatásért, melyben a kiküldött bizottságot részesítették, a „Fauneta“ egyesület elnöksége ez uton köszönetét nyilvánítja a besztercei testvéregyesületnek.

APRÓHIRDETÉSEK

FAJBUKÁZÓ minden színben eladó.
Ștefan Muntean Cluj, Calea Moșilor Nr. 87.

FAJTENGERI MALACOKAT egészséges állapotban veszek. — Érdeklődni a kiadóhivatalban.

Évi előfizetés Lei 120.—
Egyes szám ára „ 10.—

Hirdetési ár per négyzet cm-ként . Lei 1.—
Tagoknak 50% engedmény.

stellung welche im Jahre 1895 bei Anwers abgehalten wurde, veranstaltete man auch einen Wettflug der Brieftauben. Beim Start wurden 18.000 Brieftauben freigelassen, welche auf einmal in die Höhe flogen und in einigen Sekunden die Wolkenregionen erreichten. Beim Aufflug des Tumultes wahrscheinlich von den anderen verletzt, vielen bloss drei Tauben herunter. Die anderen sind zum Ziele abgegangen.

In den vergangenen Tagen wurde zwischen Newcastle und Mons ebenfalls ein Wettflug mit 4000 Brieftauben veranstaltet. Die zurückgelegte Strecke betrug cca 500 Meilen. Die meisten der Brieftauben sind Eigentum der Bergarbeiter aus Northumberland, welche die Taubenzucht intensiv betreiben.

Wir hoffen, unser P. T. Publikum in kurzer Zeit mit solchen Sehenswürdigkeiten auch amüsieren zu können. Für den heurigen Wettflug hat das Kommando des VI. Korp in Cluj Prämien im Betrage von 4000 Lei gewährt.

Gelegenheits-Ausstellung in Bistrița. Herr Richard Gross Präsident der Geflügelabteilung des Landwirtschaftlichen Vereines in Bistrița, veranstaltete am 29 Juni l. J. eine Gelegenheits-Ausstellung, um der in Bistrița eingetroffenen Kommission den Rassetierstand den sie besitzen vorzuführen. Mitglieder der Clujer Kommission waren: Herr Oberst Xenophon Roman Delegierter des Clujer VI. Armeekorps, Herr Nae Greceanu Direktor bei der „Forrestiera“ in Poeni und Ehrenvizepräsident des „Fauneta“-Vereines, Herr Silviu Perian Inspektor des Ackerbau-Min. in Cluj, Herr Ioan L. Ciomac Unterdirektor der Agronomischen Akademie Cluj, und Herr Horia Pompiliu Tomas, Sekretär und Delegierter des „Fauneta“-Vereines Cluj.

Ausgestellt wurden cca 70 Arten von Tieren, Hühner, Truthühner, Enten, Gänse, Zieltauben, Brieftauben, Hasen u. s. w.

Die Ausstellung beehrten mit ihrem Erscheinen Frau und Herr General Alexandru Hanzu, ämtliche Vertreter und zahlreiches Publikum.

Es war ein neuer Beweis, unserer sächsischen Landsmänner, dass sie auf einer hohen Stufe des Verständnisses auch auf wirtschaftlichem Gebiete stehen. Nebst dem warmen Empfange, stellten sie in Aussicht die weitgehendste Unterstützung des Vereines „Fauneta“ und des Verbandes „Fauna“.

Für das schöne Empfangen der Kommission seitens des Brudervereines aus Bistrița, spricht das Präsidium des „Fauneta“-Vereines auch auf diesem Wege seinen Dank aus.

Jahresabonnement Lei 120.—
Einzelnummer „ 10.—

Inserate per cm² Lei 1.—
Für Mitglieder 50% Ermässigung.

Tipografia „Gutenberg“ Cluj, Calea Victoriei 38-